

Handelingen

5-6

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1984 - 1985

Vergaderingen van november 1984

KAPITAALPREMIES INVESTERINGEN MET EIGEN MIDDELEN
SAMENWERKINGSVERDRAG DUITSTALIGE GEMEENSCHAP
KONINKLIJKE BEIARDSCHOOL JEF DENYN
TOESTAND'LEERKRACHTEN MIDDENSTANDSOPLEIDING
BELASTING OP TWEDE VERBLIJVEN
UITVOERING DECREET 28 JUNI 1984
VASTE BOEKENPRIJS
VERTEGENWOORDIGING VLAAMSE GEMEENSCHAP BIJ INTERNATIONALE
INSTELLINGEN
OPRICHTING PROBLEEMAFVALVERWERKINGSBEDRIJF
VLAAMS-NEDERLANDSE SAMENWERKING INZAKE OPEN UNIVERSITEIT
VLAAMSE AANWEZIGHEID WERELDTENTOONSTELLING 1985
SUBSIDIERING VAKANTIESPEELPLEINWERK, JEUGDVAKANTIES,
JEUGDVERBLIJFSCENTRA
INRICHTING UNIVERSITAIR ONDERWIJS DOOR DE STAAT
HUURPRIJSMATIGING SOCIALE WONINGEN
MEDIABELEID EN TOEKOMST BEELDINDUSTRIE IN VLAANDEREN
PROBLEMATIEK ONTWIKKELING NEDERLANDSE TAALUNIE
ALGEMEEN ECONOMISCH BELEID MEERDERHEID EXECUTIEVE
WERKINGSPROBLEMEN DIENST WATERS EN BOSSEN

Inhoud

Nr. 5 27 november 1984 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 135

Begrotingen

Indiening en verwijzing, blz. 135

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 135

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 135

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 135

Verslagen

Indiening, blz. 136

Advies van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 136

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 136

Opmerking van het Rekenhof

Indiening, blz. 136

Boek van het Rekenhof

Indiening, blz. 136

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 136

Dringende vragen (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de uitbetaling van kapitaalpremies aan ondernemingen die met eigen middelen investeren, blz. 137

Dringende vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het in uitzicht gesteld samenwerkingsverdrag met de Duitstalige Gemeenschap, blz. 137

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer J. Somers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het toekennen van een eerste prijs beaard aan de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn - Internationaal Hoger Instituut voor Beiaardkunst te Mechelen, blz. 138

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de onzekere toestand van de leerkrachten middenstandopleiding, blz. 139

Vraag van de heer R. Declercq tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over de toepassingsmodaliteiten in verband met de belasting op de tweede verblijven, blz. 140

Vraag van mevrouw J. De Loore-Raeymaekers tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de uitvoering van het decreet van 28 juni 1984 houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, blz. 141

Vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de vaste boekenprijs, blz. 142

Vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap bij internationale instellingen, blz. 142

Vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de oprichting van een probleemafvalverwerkingsbedrijf, blz. 143

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de gemiste kans tot Vlaams-Nederlandse samenwerking inzake open universiteit, blz. 143

Vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de Vlaamse aanwezigheid op de wereldtentoonstelling 1985, blz. 145

Regeling van de werkzaamheden, blz. 145

Ontwerp van decreet houdende subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugd-vakanties

- 272 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfscentra

- 273 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 145

Sprekers : de heren P. Breyne, verslaggever, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, A. De Beul, O. Van den Broeck, W. Seeuws

Ontwerp van decreet houdende subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugd-vakanties

- 272 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 152

Ontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfscentra

- 273 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 155

Ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat

- 276 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 156

Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Artikelsgewijze bespreking, blz. 158

Regeling van de werkzaamheden, blz. 158

Nr. 6 Dinsdag 27 november 1984 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 159

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 159

Dringende vraag (R.v.O. art. 66)

Dringende vraag van de heer L. Van den Bossche tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de bevoegdheid inzake huurprijsmatiging voor sociale woningen, blz. 159

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het mediabeleid en de toekomst van de beeldindustrie in Vlaanderen, blz. 159

Sprekers : de heren A. De Beul, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de trage en ontgoochelende ontwikkeling van de Nederlandse Taalunie, blz. 168

Sprekers : de heren A. De Beul, H. Suykerbuyk, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur

Samenstelling van een Commissie

Benoeming van de Commissie voor mediabeleid, blz. 175

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 175

Samenstelling van Commissies

Wijziging onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 175

Ontwerp van decreet houdende subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugd-vakanties

- 272 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 175

Ontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfscentra

- 273 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 176

Ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat

– 276 (1983-1984) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 177

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Execu-

tieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het algemeen economisch beleid van de meerderheid van de Vlaamse Executieve

Hoofdelijke stemming, blz. 178

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de

gebrekkige personeelsformatie en de gebrekkige middelen waarmee de vroegere Dienst Waters en Bossen moet werken, blz. 179

Sprekers : de heren J. Gabriels, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 183

6e vergadering

Dinsdag 27 november 1984
Middagvergadering

VOORZITTER : mevrouw G. Devos,
Eerste Ondervoorzitter

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

P. Matthys, L. Pans, R. Peeters, M. Vandenhove, R. Vannieuwenhuyze ; gezondheidsredenen.

C. De Clercq, A. Diegenant, A.M. Neyts-Uyttebroeck, A. Steverlynck, H. Van Wambeke ; buitenslands.

J. Ansoms, N. De Batselier, L. Hanccké, C. Smitt, I. Van Belle, W. Van Renterghem, F. Vermeiren, F. Willockx ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning
- 291 (1984-1985) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid.

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 66)

Dringende vraag van de heer L. Van den Bossche tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de bevoegdheid inzake huurprijsmatiging voor sociale woningen

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Van den Bossche tot de heer Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de bevoegdheid inzake huurprijsmatiging voor sociale woningen.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik wil de Minister vragen of de nationale wetgever enige matiging inzake huurprijs van welkdanige aard ook, zou kunnen opleggen aan de maatschappijen voor sociale woningen.

De Voorzitter : Minister Buchmann heeft het woord.

Minister J. Buchmann (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ook mijn antwoord zal kort en bondig zijn : neen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het media-beleid en de toekomst van de beeldindustrie in Vlaanderen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Beul tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het media-beleid en de toekomst van de beeldindustrie in Vlaanderen.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de jongste jaren grijpt in het medialandschap een audio-visuele evolutie plaats — wij zouden evengoed van „revolutie” kunnen spreken — die onze Gemeenschap technisch met enorme uitdagingen confronteert, vooral omdat deze evolutie gedragen wordt door reusachtige investeringen van transnationale mediaconglomeraten die zeer agressief te werk gaan en wier laatste bekommernis wel is onze culturele identiteit, laat staan onze culturele soevereiniteit.

Sommige landen werden reeds eerder door dit fenomeen getroffen. Canada, bij voorbeeld, heeft aanzienlijk moeten investeren in zijn gemeenschapsomroep CBC, om ten minste op het terrein van de informatie enigszins het hoofd te kunnen bieden aan de brutaal commercialiserende kolonisering van Amerikaanse zijde.

De Beul

En terwijl de Angelsaksische audio-business met haar amusementsgeweld en commercie alsmaar oprukt en doende is om onze eigen beeldcultuur weg te vegen, moeten wij het beleven dat de Vlaamse politici zich onledig houden met het berijden van hun stokpaardje ; het welles-nietes-spelletje over het gebrek aan objectiviteit op de BRT en de media-hamvraag : *Zou men treuren om een zendertje meer ?* Arm Vlaanderen, dat zich zoals altijd verkneukelt met wat brandhoutjes, terwijl het dreigt verpletterd te worden onder loodzware balken.

Drie jaar lang heeft de Vlaamse Regering en in het bijzonder de Minister van Cultuur zich beziggehouden met het onechte probleem van het doorbreken van het BRT-monopolie, terwijl daarbij niet eens de tijd gevonden werd om de reeds zolang aangekondigde algemene beleidsnota inzake mediabeleid op te stellen. Zelfs vond men niet de tijd om 5 jaar na het van kracht worden van het BRT-decreet, de daarin voorziene adviesraad van kijkers en luisteraars, de zogenaamde mediaraad op te richten.

Het hoeft dan ook niemand te verwonderen dat wij inzake mediabeleid nergens staan, tenzij midden hersenschimmige en nefaste projecten.

Op het ogenblik dat de Vlaamse Gemeenschap moet leven van het honderantsoen dat haar door de centrale Regering wordt toegestopt en dat de Vlaamse Regering zich verplicht meent de dotatie van de BRT met 27 1 miljoen frank te moeten verminderen, op dat ogenblik bedelt de Minister van Cultuur bij de nationale Regering om handelsomroepreclame mogelijk te maken en om het geld van deze ether-publiciteit te laten toewijzen aan een commerciële concurrent van de BRT.

Inmiddels is echter vrij duidelijk geworden dat commerciële zenders in Vlaanderen weinig houvast hebben. Zowel de vennootschappen OTV (Onafhankelijke Televisie Vlaanderen) als VMM (Vlaamse Media Maatschappij) beseffen dat er hooguit plaats is voor één commerciële Tele-

visiezender in Vlaanderen en wat erger is, dat wat van de maximale 2 miljard publiciteitsopbrengst in Vlaanderen overblijft, na aftrek van het ristorante voor de week- en dagbladers, absoluut niet voldoende is om een commerciële zender van iets of wat omvang in leven te houden.

De conclusie hierbij is vrij duidelijk, wie in Vlaanderen een commerciële zender de ether in wil krijgen zal, bovenop het reclamegeld, over de brug moeten komen met overheidsgeld.

En hier sluit zich de duivelse cirkel. Een commerciële TV-omroep in Vlaanderen staat voor ofwel de verdere afbouw van de BRT, ten voordele van deze nieuwe commerciële omroep, ofwel de zekere verkommering op termijn zowel van de BRT als van de nieuwe commerciële omroep.

Degenen die mordicus een commerciële TV-omroep in Vlaanderen willen, bedreigen dus zeer duidelijk onze bestaande eigen beeldcultuur en belletten alvast dat er ook maar enig „weerwerk” zou geboden worden aan de Angelsaksische audio-business en de oprukkende, vervlakkende commercialisering. Meer zelfs, zij openen de poort voor een overrompeling van onze beeldcultuur door de transnationale mediaconglomeraten.

Zulks is verbijsterend voor wie zich bewust is van het sociaal-cultureel feit, dat de massamedia, vooral de TV, op langere termijn ons „denken” en zelfs ons „doen” medebepalen. Een Gemeenschap die in de toekomst geen eigen beeldcultuur meer bezit, zal in feite geen eigen cultuur meer bezitten.

Mijnheer de Minister, wij begrijpen dat u in deze de speelbal zijt van politieke „nieuwlichters” en bepaalde belangengroepen, maar dat ontslaat u niet van uw zware verantwoordelijkheid, als Cultuurminister, behoeder bij uitstek dus van onze culturele identiteit.

Wij vragen u dan ook nuchter met ons mede te denken over het minimale mediabeleid dat gewoon voor de hand ligt.

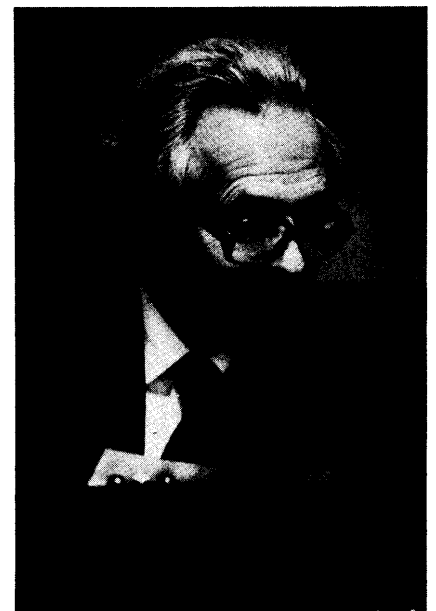
Van primordiaal belang is hierbij het

beveiligen van onze eigen televisie-omroep-cultuur en het oprichten van een eigen beeldindustrie.

Onze televisie-omroep-cultuur beveiligen wij het best door zo snel mogelijk over te gaan tot de volwaardige uitbouw van onze gemeenschapsomroep, die op dit ogenblik reeds in feite gedemonopoliseerd is door de concurrentie van wel 10 à 15 andere netten, netten-aantal dat reeds einde de tachtiger jaren zal oplopen tot ruim 30 en zelfs nog meer.

Gebreken, die de huidige gemeenschapsomroep vertoont en onder meer het veel gestelde gebrek aan objectiviteit, mogen geen voorwendsel zijn om het kind met het badwater weg te gooien.

Gebreken zijn zaken die kunnen verholpen worden mits het treffen van de passende maatregelen. Reeds bij herhaling hebben wij op deze tribune zo een aantal maatregelen opgesomd inzake de bij de BRT voorgeschreven objectiviteit. Wij hernemen ze vlug : een voldoende personeelsbezetting van de nieuwsredactie, een eigen statuut voor de nieuwsredactie, het opge-

De heer F. Piot (CVP), verslaggever over het decreet-universitair onderwijs

De Beul

ven van een zo sluitend mogelijke definitie van de betrachte objectiviteit, het verlenen van inspraak aan kijkers en luisteraars via een mediaraad, het oprichten van een deontologische raad voor journalisten en programmamakers, het invoeren van een versoepelde en verfijnde regeling van het recht van antwoord (dus ook recht op repliek en recht op rechtzetting), het depolitiseren van de benoemingen, enzovoort.

Ook de veelgehoorde mening dat de BRT te veel zou kosten vergeleken met het aantal en de kwaliteit van de prestaties die hij biedt, mag ons van de kern van de zaak niet afleiden.

Indien het rendement van de huidige BRT dan al te laag zou zijn, dan volstaat het een doorlichting van de instelling te laten maken door een ter zake bevoegd managementbureau en rekening te houden met de bekomen resultaten.

Wij herhalen het : de bestaande gebreken van de omroepinstelling zijn te verhelpen en nemen hoe dan ook niet weg dat de gemeenschapsumroep in de toekomst ons voornaamste wapen is in de strijd om het behoud van onze eigen beeldcultuur.

Het spreekt dan ook vanzelf dat de financiële middelen van de Gemeenschap waarover eventueel kan worden beschikt — en wij denken hierbij niet alleen aan het kijk- en luistergeld, maar evenzeer aan de opbrengst van de handelsomroepreclame — moeten worden aangewend voor het uitbouwen van de BRT-televisie met twee volwaardige netten, elkaar aanvullend en toch wedijverend, op elkaar inspelend, iets of wat concurrent, in ieder geval alert.

Bij deze formule met twee volwaardige netten zal het bovendien mogelijk zijn meer werk te maken van de specifieke informatieopdracht. In dit kader is het best denkbaar dat beide BRT-netten met eigen nieuws uitpakken, het eerste net op de klassieke wijze bijvoorbeeld en het tweede meer uitgebreid, met verzorgde duiding van de achtergronden en met wellicht ook meer aandacht voor het regionale

nieuwsgebeuren. In ieder geval, dat heeft de ervaring in Canada uitgewezen, zal de gemeenschapsumroep zijn informatie moeten uitbreiden en bovendien uitermate verzorgen, zowel wat het binnenlands nieuws als wat het wereldnieuws betreft.

Bij de formule met twee volwaardige netten zal de BRT-televisie ook meer experimenteerruimte hebben voor het verwerven van een nieuwe beeldtaal en bovendien — en dat is van **weselijk** belang — zal de BRT-televisie dan kunnen verplicht worden tot het aangaan, binnen een raamakkoord van coproducties met de Vlaamse film- of beeldindustrie, zodat deze sector op die wijze eveneens wordt gestimuleerd en in stand gehouden.

De uitbouw van de BRT-televisie met twee volwaardige netten en het tegelijkertijd stimuleren van onze eigen beeldindustrie is het enige afdoend antwoord dat onze Gemeenschap kan geven tegenover de media-uitdaging van het buitenland en de commercie.

Om dit doel te bereiken moet met de meeste kracht van de nationale Regering worden geëist dat het volledig kijk- en luistergeld zou worden ter beschikking gesteld van de Vlaamse Gemeenschap. Wat de opbrengst van de ether-reclame betreft, ook deze dient opgeëist voor de BRT-uitbouw, maar hierbij dient er uiteraard over gewaakt dat de week- en dagbladpers niet het slachtoffer wordt door het te sterk of te snel afkomen van de **reclame**-markt.

De geschreven pers kan ons inziens niet in haar huidige verschijningsvorm blijven bestaan. Zij zal zich moeten aanpassen aan nieuwe technieken zoals viewdata, teletekst en dergelijke en precies in die domeinen zien wij voor haar een nieuwe taak, al dan niet in samenwerking met de **gemeenschapsumroep**.

Mijnheer de Minister, in onze visie bestaat de omroep niet in het maatschappelijke luchtledige, niet in een waardenvacuüm ; de omroep bepaalt niet zelf de waarden die hij moet eerbiedigen ; deze waarden worden bepaald door de Gemeenschap, wier **sociale-culturele** identiteit hij belichaamt.

Een omroep die zich moet bekennen tot democratie, verscheidenheid, gelijkheid en inspraak, moet door de Gemeenschap worden bestuurd en niet door de reclamesector, een commerciële machtsgroep of de Staat.

De omroep in onze visie moet onafhankelijk staan tegenover de Staat, het kapitaal en tegenover om het even welke drukkingsgroep ook. De omroep mag bovendien geen clichéermachine zijn van de bestaande machten. Hij moet minstens zijn spiegel functie waarmaken en daarbij een maatschappijkritische signaalfunctie vervullen.

Mijnheer de Minister, wij hopen dat deze interpellatie u ervan overtuigd heeft dat inzake mediabeleid de te varen koers volkomen dient te worden verlegd. Het moet gedaan zijn met de media-spelletjes 'van de commercie-jongens en met de partij-politieke krijgsdansen, rond de media-pot, die ondertussen feestelijk uitkookt.

Onze Gemeenschap heeft recht op een volwaardige gemeenschapsumroep die onze eigen culturele identiteit zal waar maken en in stand houden tegenover de commerciële audiovisuele uitdaging waar wij voorstaan.

Onze Gemeenschap verwacht dan ook dat u daar onverwijld werk zult van maken en wij hopen dit uit uw antwoord te kunnen opmaken. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik sluit graag aan bij de interpellatie van collega De Beul, zowel op het element beeldcultuur als op het element van de BRT in het algemeen. Ik denk wel degelijk dat wij ons terecht moeten realiseren dat wij vandaag een merkwaardig fenomeen beleven in de zin dat het beeld opnieuw de belangrijkste drager van informatie is geworden. Ik zou bijna zeggen dat het een terugkeer is naar een vroeger periode in de beschaving toen ook het beeld de belangrijkste drager was. Op een bepaald ogenblik heeft het woord de functie van het beeld overgenomen.

Van den Bossche

Mitterand heeft dat met een omnis comparatie claudicat — nogal leuke vergelijking — „de nieuwe Renaissance” genoemd, verwijzend naar het feit dat de vorige overgang in de Renaissance is gebeurd. Ik denk dat wij deze evolutie niet moeten betreuren. Dit is een vaststelling. Wij mogen de evolutie ook niet zo maar ondergaan. Ik vrees een beetje dat wij in Vlaanderen, en dat is ook, denk ik althans, de bekommernis van collega De Beul, die wijzigingen aan het ondergaan zijn terwijl wij, zoals hij zegt, ons opwinden over pietluttige kleinigheden en oorlogje voeren over zaken die in feite reeds lang „dépasé” zijn.

Ik meen dus dat wij iets moeten doen en dat wij op de beeldmarkt in drie lijnen sociaal corrigerend moeten optreden door : ten eerste, het tot stand komen van een eigen Vlaamse beeldindustrie ; ten tweede, de emancipatie van de kijker, de consument in deze en ten derde, de culturele openheid van de nieuwe beeldcultuur.

Wat het tot stand komen van een eigen Vlaamse beeldindustrie betreft, moet ik erop wijzen dat beeldcultuur altijd een vrij belangrijke uiting is geweest van de Vlaamse cultuur. Ik verwijs zowel naar de schilderkunst als naar de stripverhalen, met onder meer Suske en Wiske en andere leuke verhalen die onze jeugd hebben opgevrolijkt en mij nog altijd opvrolijken dank zij het feit dat mijn kinderen dat lezen, tot de animatiefilm waarin wij ver vooruit zijn.

Als wij het eigen beeldpatrimonium veilig willen stellen tegenover het Amerikaanse, als wij onze eigen beeldcultuur verder willen ontwikkelen door een constante productie — en dat is de enige mogelijkheid om tot een echte „métier”-beheersing te komen in deze —, als wij door onze eigenheid de mogelijkheid tot export gaaf willen houden, als wij ten slotte oog hebben voor de tewerkstelling in de sector, dan denk ik dat het de hoogste tijd is om een eigen beeldindustrie, wel degelijk gesteund op die Vlaamse traditie, nieuw leven in te blazen. Inderdaad, zonder een eigen beeldindustrie kan men moeilijk spre-

ken over een eigen beeldcultuur.

Een tweede punt betreft de emancipatie van de kijker-consument. Ik wil hier duidelijk pleiten voor een zogenaamde „beeld-alfabetisatie”. De dominante beeldtaal neigt ertoe van de kijker uiteindelijk een passieve consument te maken die gelaten naar beelden staart waarvan hij het ontstaan-proces noch de onderliggende ideologie begrijpt. Vervolgens stimuleert die beeldcultuur het beeldbewustzijn van de kijker. Zo hebben heel wat jongeren, als het ware onbewust, een merkwaardig inzicht verworven in de mechanismen van de beeldcultuur. Vanuit een doordachte visie komt het er nu op aan in te spelen op deze tegenstellingen opdat de meest creatieve emanciperende aspecten van die nieuwe beeldcultuur optimaal zouden kunnen aan bod komen. Zonder dat men daar **belerend** hoeft te zijn komt het erop aan de kijker bewust te maken van een aantal mechanismen die aan de grondslag liggen van de verschillen tussen beeld en werkelijkheid en die hem laten inzien dat de heersende beeldtaal slechts één van de vele mogelijke uitingsvormen is van de nieuwe beeldcultuur. In de plaats dus van de kijker op een paternalistische manier te beschermen tegen bepaalde uitingen van de dominante beeldtaal komt het er naar mijn mening op aan hem te leren de beeldtaal te hanteren.

Dus, na de woordalfabetisatie die het onderwijs al zo lang en zo vruchtbaar heeft ingevoerd, pleit ik voor een „beeldalfabetisatie” die zich grotendeels op drie niveaus afspeelt : ten eerste, op het niveau van het onderwijs, — aan die vorm van cultuur wordt in het onderwijs nagenoeg geen aandacht geschonken —, ten tweede, op het niveau van de kijkerconsument zelf en ten derde, op het niveau van de beeldschepping zelf.

Ik pleit dan ook voor een derde sociale correctie, met name de **cultuuropenheid** van de nieuwe beeldcultuur. Vanuit een doordachte visie komt het erop aan deze nieuwe beeldcultuur zoveel mogelijk open te trekken waardoor ze tegelijkertijd zoveel mogelijk wordt onttrokken aan de louter winstgevende interesse van de beeldindus-

trie. Deze culturele openheid betekent enerzijds een inhoudelijke vormelijke openheid, een openstaan ten aanzien van experimenten en creativiteit en anderzijds ook een openheid ten aanzien van de geïnteresseerden in de beeldschepping en dit vooral ten opzichte van de jongeren. Vandaar de optie om de drempel tot de beeldschepping te verlagen door het oplichten van wat ik produktie-ateliers of video-workshops zou noemen, waarin iedereen zonder voorafgaande voorwaarde zou kunnen experimenteren met die nieuwe beeldstructuur.

Mijnheer de Minister, ik zal daar hoe dan ook nu niet blijven bij stilstaan maar het komt mij voor dat die ganse problematiek duidelijk globaliseerd moet worden omdat de ganse nieuwe beeldcultuur één geheel vormt. Als men iets wil doen, dan denk ik dat er een instrument zal moeten worden gecreëerd. Ik wil alleen een steen in een kikkerpoel gooien. Ik zeg niet dat dit instrument het enig zaligmakend is maar misschien dienen wij te denken aan het creëren van een fonds ter bevordering van de beeldcultuur in Vlaanderen.

Ik wil nog even terugkomen op het tweede element dat de heer De Beul heeft aangehaald, met betrekking tot de nieuwsdienst. Ik vrees dat de personen die menen dat door het invoeren van concurrentie bij de nieuwsverstrekking de intrinsieke waarde van het nieuws zal verhogen, zich vergissen qua analyse. Volgens mij lijdt het huidige BRT-nieuws hoofdzakelijk aan twee ziekten : enerzijds de onderbezetting en, hoe dan ook, levert men met te weinig personen geen goed nieuws, wat niet alleen betekent dat sommige zaken niet worden vermeld maar ook waarschijnlijk soms een gebrek aan objectiviteit, soms foute handelingen en dies meer, en anderzijds, het fenomeen van de ambtenarij. De nieuwsdienst is in een ambtelijk kluwen gewikkeld en wat men ook wil doen, alles dient langs een ambtelijke en een financiële zuil te gebeuren, met een aantal reglementeringen die dikwijls ingaan tegen elk element van de informatiemarkt die men met meer vrijheid zou moeten kunnen aanspreken. Met twee nieuwsdiensten zal men weinig

Van den Bossche

veranderen. Bij de Franse televisie heeft men zelfs drie nieuwsdiensten doch de ene copieert de andere uiteindelijk en ik twijfel er sterk aan of de concurrentie daar zo een grote positieve rol speelt. Concurrentie geeft misschien wel spanning tussen de twee diensten en een gevecht voor meer kijkers maar of dat intrinsiek waarde zal toevoegen aan de nieuwsberichterij, geloof ik niet. Wel ga ik ermee akkoord dat het misschien nuttig zou zijn om inzake objectiviteit ook in de wet wat meer duidelijkheid te brengen. Het decreet is zeer eenvoudig; het spreekt enkel over objectiviteit, alsof iedereen weet wat daarmee wordt bedoeld. Er werden daarover heel wat boeken geschreven. Misschien ware het aangewezen als wetgever aan die boeken wat aandacht te besteden. Tevens meen ik dat men de objectiviteit moet proberen weg te halen uit de partijpolitieke beoordeling. Dit wil zeggen dat men hoe dan ook zal moeten proberen de objectiviteit weg te halen bij de Raad van Beheer. Zolang dit punt onder hun bevoegdheid ressorteert zal men, noodgedwongen, partijpolitieke beoordelingen krijgen of zal de beoordeling in elk geval als dusdanig kunnen verdacht worden. Ik zou eerder willen pleiten voor een aanpassing van de structuur. In elk geval zou men een systeem moeten uitdokteren waardoor een dubbele objectiviteitsklacht ontstaat: een eerste mogelijkheid voor de journalist zelf, de **nieuwsmaker**, tegenover één van zijn oversten, wanneer hij meent dat hij door diens bevel niet meer objectief kan zijn en een tweede mogelijkheid, de hiërarchische klacht. Ik denk dat er inzake dit probleem een Raad zou moeten worden gecreëerd. Over de samenstelling ervan kan nog worden gediscussieerd maar de vestiging ervan zou dienen te gebeuren door de nieuwsmakers zelf. Ik denk dat dan een dubbele rechtsingang mogelijk wordt en dat wij aldus een stap vooruitzetten in de richting van de depolitiseren van de nieuwsduiding. Zoals de heer De Beul het daarstraks heeft gezegd is het nu dikwijls een „welles-nietes-spelletje” waarbij de ene de andere met de vinger wijst hopen dat hij een vol-

gende keer enig voordeel kan halen uit één of ander gebrek aan objectiviteit. Ik denk dat dit geen wijs beleid is inzake media en nieuws. (**Applaus bij de SP**)

De Voonitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik heb van collega De Beul een samenvatting gekregen van de tekst van zijn interpellatie. U hebt die tekst waarschijnlijk allemaal ontvangen, aangezien hij naar alle leden van de Vlaamse Raad werd opgestuurd.

Ik had uiteraard een antwoord voorbereid op de opmerkingen die in de samenvatting zijn vermeld, maar hij heeft in zijn uiteenzetting nog meer punten behandeld, zodat ik verplicht ben ook een kort antwoord te geven in verband met onderwerpen die niet in de samenvatting voorkomen.

In de eerste plaats wil ik onderstrepen dat ik niet akkoord ga met de visie van de heer De Beul — ik weet niet of het ook de visie is van de Volksunie — waar hij meent dat alleen openbare TV mag bestaan. Ik ben integendeel van mening dat wij het mediabeleid moeten opentrekken. U weet dat in de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve wordt aangestipt dat er twee punten waren waarover men niet eensgezind was; één daarvan was het doorbreken van het BRT-monopolie. Er was wel een meerderheid in de Executieve. Indien wij vandaag opnieuw een regeringsverklaring in verband met het beleid zouden opstellen, dan zou ik niet meer pleiten voor het schrijven van het doorbreken van het BRT-monopolie, maar voor het opentrekken van het mediabeleid. Inzake de radio hebben wij dit trouwens gedaan. Wij hebben de niet-openbare radio's erkend; de procedure is nu in de eindfase. Het heeft zeer lang geduurd, dat geef ik toe, maar dit was het gevolg van het decreet zelf waarin een mogelijkheid tot in beroep gaan wordt ingelast. Er waren ook zeer veel aanvragen die door een beperkte administratie moesten worden onderzocht en de dossiers moesten ook door de PTT worden behandeld. Uiteindelijk is het toch in orde gekomen.

Wij hebben nog twee andere besluiten genomen. De kleine politieke partijen zullen ook zendtijd krijgen. Vroeger moesten zij de toelating krijgen van de vier grote partijen. Wij hebben de zendtijd voor derden opengetrokken, hoewel die nog altijd niet voor honderd procent wordt toegestaan.

Dit zijn een aantal maatregelen die betrekking hebben op de radio. Wat nu de TV betreft, hebben wij een ontwerp van decreet bij de Raad van State neergelegd in verband met de Mediaraad, mijnheer de Beul.

Over het probleem van de Mediaraad heb ik gedurende tien jaar horen spreken alvorens dit decreet werd neergelegd. Trouwens, ik heb dat decreet laten opmaken in samenwerking met alle sectoren van het mediabeleid in ons land, die zich volledig hebben akkoord verklaard met dit ontwerp van decreet dat overigens een raamdecreet was. Zoals u weet bleef dat ontwerp van decreet gedurende 15 maanden voor advies bij de Raad van State. In zijn advies heeft de Raad van State ons gezegd dat vanzelfsprekend een Mediaraad mag opgericht worden maar dat het evenwel een aangelegenheid is van de Vlaamse Executieve en van de Vlaamse Raad. Indien men daar evenwel de Belgische pers wenst bij te betrekken, die trouwens via de nationale Regering wordt gesteund, moet worden opgemerkt dat zulks niet gaat. U zult met mij moeten bkennen dat een Mediaraad zonder vertegenwoordigers van onze dag- en weekbladen geen Mediaraad is.

Wij hebben dan ook beslist het probleem aanhangig te maken bij het Overlegcomité dat op 11 december aanstaande zal bijeenkomen. Het betreft hier het Overlegcomité tussen enerzijds de nationale Regering en anderzijds de Vlaamse Executieve.

Wij hopen dat het Overlegcomité dat uiteraard een politieke beslissing zal nemen — er moet hier eensgezindheid zijn — ons standpunt zal volgen en wij de Vlaamse pers inderdaad bij de Mediaraad mogen betrekken, zoals het onze bedoeling was.

Indien er thans nog geen Mediaraad werd opgericht is dit niet te wijten aan

Poma

de slechte wil van de Executieve of van de Gemeenschapsminister voor Cultuur, maar aan het feit dat dit ontwerp gedurende twee jaar werd geblokkeerd, met name vijftien maanden bij de Raad van State en verder ingevolge het advies dat wij hebben gekregen.

Ik herhaal dat ik hoop dat wij via het Overlegcomité de knoop kunnen doorhakken zoals bij voorbeeld ook via het Overlegcomité de knoop werd doorgehakt voor het toerisme, eveneens een probleem dat twee jaar heeft aangesleept, alvorens daar een beslissing werd genomen.

Ik heb u reeds gezegd dat het onze bedoeling is het BRT-monopolie te doorbreken.

Het BRT-monopolie kan naar onze mening alleen maar worden doorbroken wanneer er naast de openbare omroep ook een niet-openbare omroep-TV wordt opgericht.

Wij hebben reeds een eerste voorstel in die zin van RTL gekregen. Daarin wordt voorgesteld met Nederlandstalige uitzendingen te starten. Dan zou RTL-Nederlandstalige uitzendingen ook toelating moeten krijgen om via de kabel in Vlaanderen reclame uit te zenden.

Aangezien het de RTL is die toelating moet geven om op de kabel te komen, hebben wij vanuit de Vlaamse Executieve tot Minister De Croo en Staatssecretaris D'Hondt een brief gericht om hen te vragen op dat verzoek niet in te gaan. De nationale Regering heeft ons op dat punt gevolgd. Waarom hebben wij dat gevraagd? Welnu, indien men zou zijn ingegaan op het verzoek van RTL zou dit betekenen dat RTL een andere monopoliepositie zou bekomen, omdat — en u heeft dat zelf ook aangestipt — Vlaanderen te klein is opdat twee commerciële TV's naast mekaar zouden kunnen functioneren. Wij hebben dat dus willen voorkomen.

Bovendien, en dat is een ander belangrijk punt, zou de reclame die thans naar de dag- en weekbladpers gaat, naar RTL-reclame afvloeien.

Daarom hebben wij voorgesteld niet in te gaan op het verzoek van RTL.

Wat hebben wij dan wel gedaan? Wij hebben aan de vertegenwoordigers van de dagbladpers in het begin van dit jaar een bepaald plan voorgelegd en hen gevraagd of zij daarmee akkoord konden gaan. Het bleek dat men niet tot een eensgezind standpunt kon komen omdat er zich, binnen die pers, twee groepen aftekenden. Aan de afgevaardigden van die pers heb ik meegedeeld dat het zeker mijn bedoeling niet was moeilijkheden binnen die sector te creëren en dat, zolang er geen eensgezinde houding kon worden bereikt, er ook van een commerciële TV geen sprake kon zijn.

Wellicht weet u ook, via de pers, dat de door beide groepen ingenomen standpunten geleidelijk naar mekaar toegroeien. Trouwens, op het einde van deze maand, met name vrijdag, zal ik de twee groepen ontvangen. Ik hoop dat opnieuw een gemeenschappelijk standpunt zal kunnen worden ingenomen.

Wij worden geconfronteerd met twee problemen met name, ten eerste, het opentrekken van het mediabeleid en ten tweede het beschermen van de dag- en weekbladen. Dat laatste is zeker mijn taak niet maar het is evenmin mijn taak voorwaarden te scheppen waarbij de dag- en weekbladen- of althans een aantal ervan — niet meer leefbaar zouden zijn en dit door het verlies van de reclame.

U weet dat de twee hogergenoemde punten de doelstellingen zijn die wij nastreven en die wij trachten met mekaar te verzoenen. Ik ben ervan overtuigd dat wij vrij vlug een eensgezinde houding bij de vertegenwoordigers van de dag- en weekbladen zullen kunnen vaststellen en het dan mogelijk zal zijn verder over te gaan tot de uitbouw van een commerciële TV waarbij de dag- en weekbladen zijn betrokken.

Dit is een standpunt dat volkomen indruist tegen uw opvattingen ter zake. U is voorstander van het behoud van het monopolie van de BRT. Ik ben integendeel van mening dat het behoud van dat monopolie in welke zin dan

ook, niet gunstig is. Ik heb nooit verklaard dat de BRT moet verdwijnen maar ik meen dat er naast de BRT ook plaats is voor een commerciële TV-zender in ons land. Ik voeg er echter onmiddellijk aan toe dat er slechts plaats is voor één commerciële zender. Indien er meerdere zouden zijn, zouden zij via de reclame onvoldoende inkomsten hebben om leefbaar te zijn. Wij dienen dan ook de voorkeur te geven aan een Vlaamse zender boven RTL. Tot zover de evolutie van het dossier van de commerciële TV en mijn standpunt ter zake.

U is van oordeel dat ik niet vlug genoeg optreed. Ik kan echter niet vooruitlopen op het standpunt van de dag- en weekbladpers dat ik, zoals ik daarstraks reeds heb gezegd, wellicht nog deze week beter zal kennen. Dit wat het mediabeleid in het algemeen betreft zoals u het in de inleiding van uw interpellatie hebt besproken.

Ik wil nu nader ingaan op het specifiek probleem dat u in uw interpellatie hebt behandeld en dat slechts een klein — maar niettemin niet onbelangrijk — onderdeel is van de problemen waarmede wij inzake het mediabeleid worden geconfronteerd.

Ik ben het volkomen met u eens dat de Vlaamse Gemeenschap moet kunnen beschikken over een eigen beeldcultuur als een logisch vervolg van de roem die onze schilderkunst door de eeuwen heen heeft geoogst. Ik zou mij hier willen richten tot collega Van den Bossche die echter op het ogenblik afwezig is maar die daarstraks ook heeft gesproken over de schilderkunst wat mij doet vermoeden dat hij mijn tekst reeds had gezien.

De geachte interpellant hecht terecht groot belang aan de middelen waarover men beschikt en hoe ze aangevend worden.

Ik ben het daarmee eens maar ik ben er terzelfdertijd van overtuigd dat het verstrekken van subsidies alleen niet voldoende is om een succesvolle eigen beeldcultuur uit te bouwen.

Men kan er niet onderuit dat de film, evenals het televisieprogramma, culturele produkten zijn met een duidelijke economische dimensie zodat on-

Poma

dersteuningsmaatregelen slechts zin hebben indien het produkt ook voldoet aan de vraag. Ik weet dat dit voor sommigen zoveel is als heiligschennis maar ik meen dat het geen zin heeft, wanneer de broodwinning van zovelen zowel in de sector van de hardware als in die van de software op het spel staat, aan dagdromerijen te doen en sloganmatige verklaringen af te leggen.

Ik meen derhalve dat, wanneer men spreekt over middelen, men niet alleen toelagen bedoelt maar eveneens moet uitzien, zoals dat in alle landen waar er een succesvolle beeldcultuur bestaat, naar andere inkomstenbronnen om de produktie te realiseren.

Zo heb ik wat mijn filmbeleid betreft met het filmberoep een overeenkomst geformuleerd waarbij de Vlaamse Gemeenschap voor 1/3 tussenkomt bij de fictie langspeelfilm met een maximum van 15 miljoen frank indien de producent co-sponsors vindt voor de andere 2/3 op voorwaarde dat de Adviescommissie gunstig advies geeft. De BRT kan uiteraard een co-producent zijn.

Het is vanzelfsprekend dat het aandeel van de Vlaamse Gemeenschap op zijn minst integraal aan Vlamingen moet worden besteed. In de huidige conjunctuur is dit geen probleem : wij zijn goedkoper, onze historische lokalities aantrekkelijk, de bekwaamheid van onze cineasten wordt gewaardeerd en zelfs onze bevolking is graag bereid mee te werken inzake massascene of figuratie.

Het resultaat van dit beleid is voelbaar. Inderdaad, voor de eerste maal sinds de filmdienst bestaat, zullen op 1 jaar tijd een belangrijk aantal langspeelfilms worden gerealiseerd, zoals onder meer Permeke met Consortium Européen du Cinema France en BRT ; Wildschat met Nederland ; Dust met de Franstalige Gemeenschap en Flashfilm (Frankrijk) ; Istanbul met BRT ; The Tigress Duitsland en Frankrijk ; A strange love affair met Nederland ; Olivia met CNC (Frankrijk).

U ziet dus dat wij via deze nieuwe for-

mule in de filmsector een belangrijke „boom” tot stand hebben gebracht. Ik heb dit beleid trouwens verdedigd op de bijeenkomst van de Europese Ministers van Cultuur, die doorging op 22 november 1984.

Wat de televisie betreft, wil ik in alle duidelijkheid stellen dat ik mij schaar achter de principes van het mediaplan dat door de 2 partijen die in de nationale Regering de meerderheid vormen, is opgesteld.

Daarin is met name vermeld dat de Openbare Omroep moet beschikken over een vast percentage van het kijk- en luistergeld. Ook ik zou deze stelling zeer graag realiseren, maar ik kan er niet onderuit dat op dit ogenblik het door de nationale Regering geristorneerde bedrag aan kijk- en luistergeld, nog niet voldoende is om de huidige vastgestelde BRT-dotatie te betalen.

Het verkrijgen van het volledige bedrag van het kijk- en luistergeld dat in Vlaanderen wordt geïnd zou zeer snel problemen die zich nu stellen, oplossen, maar deze aangelegenheid kadert in het globale probleem van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap waarover in deze Raad de eerstkomende dagen en weken waarschijnlijk veelvuldig zal worden gesproken.

Naast het kijk- en luistergeld zal waarschijnlijk eerlang een andere inkomstenbron kunnen aangeboord worden, met name de opbrengst van het uitzenden van handelspubliciteit op radio en televisie.

Het is u bekend dat deze aangelegenheid behoort tot de bevoegdheden die door de wetten op de staatshervorming van 1980 bij de nationale wetgever gelaten zijn.

U zult in de pers ook kennis hebben genomen van het feit dat de mediawerkgroep van die nationale Regering de principes heeft vastgelegd die vervat zullen worden in een wetsontwerp ter zake.

Officieel is de Vlaamse Gemeenschap nog niet betrokken geweest bij deze aangelegenheid ondanks het feit dat ik reeds verschillende malen de Eerste Minister daarom schriftelijk heb

verzocht. Telkens antwoordde hij mij dat dit ten gepaste tijde zou gebeuren.

Ik wil bij deze gelegenheid mijn spijt uitdrukken dat bij deze zaak die van zo'n groot belang is voor het mediabeleid, dat behoort tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen, de Vlaamse Executieve vooralsnog, en ondanks haar verzoeken daartoe, niet is betrokken.

Gesteld echter dat eerlang bij wet het uitzenden van handelspubliciteit toegelaten wordt en dat krachtens die wet de Vlaamse Gemeenschap zeggingsmacht krijgt over de besteding van de opbrengst, meen ik dat ter zake 2 grote principes van mijn mediabeleid aan de basis moeten liggen van de beslissingen ter zake.

Het zijn :

— het opentrekken van het media-aanbod dat tot stand komt door de technologische evolutie ;

— het behoud van de pluriformiteit van de schrijvende pers en van de tewerkstelling in die sector.

Dit wil zeggen dat de opbrengst van het uitzenden van handelspubliciteit op radio en televisie ten goede moet komen aan het privaat initiatief — de niet-openbare radio's en de niet-openbare televisieverenigingen zoals zij geconcipieerd zullen worden in het nog in te dienen ontwerp van kabeldecreet en waarvan u weet dat de nagevoegde totale schrijvende pers in Vlaanderen kandidaat is om dergelijke vereniging op te richten.

Ik spreek hier trouwens de hoop uit — en dat heb ik al gedaan — dat de twee verenigingen die binnen onze schrijvende pers zijn opgericht en die nu gesprekken met elkaar voeren tot overeenstemming zullen komen om een initiatief op gang te brengen.

Terzelfder tijd, en dit zal ook het geval zijn met instellingen die een concessie voor betaaltelevisie willen krijgen, zal aan dit privé-initiatief de verplichting opgelegd worden om een bepaald percentage eigen produkties uit te zenden waardoor er een enorme stimulans kan worden gegeven aan onze filmwereld. Vijf procent produkties van eigen bodem op een kanaal voor

Poma

betaaltelevisie zoals in Nederland wordt vooropgesteld, betekent 140 uren producties van onze eigen mensen per jaar, wat meer is dan wat de dienst „Drama” van de BRT doet.

De heer F. Debusseré: De BRT is helemaal een drama.

Minister K. Poma : Ik geloof niet dat wij „Canadese toestanden” moeten vrezen. Na de recente uitzending van Panorama blijkt dat weer het mode-woord te zijn. Vroeger sprak men van Italiaanse toestanden. Mogelijk zullen wij toestanden als in Engeland kennen — alle verhoudingen in acht genomen — waar de privaatrechtelijke ITV bewijst hoogwaardige culturele produkten te kunnen afleveren.

Ik heb uitgelegd dat de opbrengst van handelspubliciteit op televisie bij voorkeur moet gaan naar een station beheerd door de Vlaamse schrijvende pers. Welnu, ik heb veel vertrouwen in de Vlaamse uitgevers die bewezen hebben en bewijzen om, in economische omstandigheden, volwaardige culturele produkten te kunnen en willen afleveren, meer vertrouwen dan in allerlei cultuurfilosofen, bureaucraten en politici die wel zeer goed weten te zeggen wat er zoal zou moeten gebeuren maar het in de feiten niet doen.

Ik heb ook voldoende vertrouwen in de gewone burger die zeker wel culturele programma's weet te waarderen en niet betutteld hoeft te worden in zijn keuzemogelijkheden.

Besluitend wil ik zeggen dat ik meen dat de BRT als openbare omroep, met de opdracht die hij van de Gemeenschap als „public service” krijgt, zou moeten kunnen beschikken over een vast percentage van het kijk- en luistergeld en ik zou een gelukkig man zijn indien ik morgen de beschikking over dat kijk- en luistergeld zou krijgen voor mijn mediabeleid. Dat hangt echter niet van mij af, evenmin van de Vlaamse Regering.

Wat de opbrengst van de eventuele handelspubliciteit betreft meen ik dat deze moet dienen om initiatieven, in de privé-sector, tot verruiming van

het media-aanbod mogelijk te maken maar dat deze initiatieven tegelijkertijd de verplichting tot het uitzenden van produkten van eigen bodem moet opgelegd worden waardoor er een onrechtstreekse maar belangrijke stimulans geschapen wordt ten gunste van de eigen filmindustrie en van de Vlaamse produktiemaatschappij en in de audio-visuele sector.

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, eigenlijk is het een bijna ondoenbare zaak om in de Vlaamse Raad te interpellieren of te proberen een gesprek op gang te brengen over het mediabeleid. De Minister heeft in zijn inleiding gezegd dat hij zich enigszins misleid voelde nopens de draagwijdte van mijn interpellatie. Ik lees de slotpassus van mijn vraag tot interpellatie : „Gaaf de Vlaamse Executieve al dan niet de nodige maatregelen nemen om een eigen beeldindustrie te bewerkstelligen ? Met andere woorden, gaat de Vlaamse Executieve de voor de hand liggende lessen trekken uit wat Canada inzake televisieomroep en beeldcultuur heeft ervaren ?”

Ik zal de argumenten niet herhalen die ik in mijn vrij korte interpellatie heb aangevoerd. Ik beperk mij tot de kern van de zaak. De Minister moet mij op mijn woord geloven : ook wij zijn niet tegen het opentrekken van het mediabeleid. Indien wij een Gemeenschap zouden zijn die over enorme financiële middelen beschikt, zouden wij dit op de meest fantastische wijze kunnen doen. Wanneer wij over voldoende geldmiddelen konden beschikken, had ik kunnen pleiten voor de uitbouw van een volwaardig televisie-instituut met twee netten en dan zou de Minister nog geld over hebben om te laten afvloeien naar een concurrent van de BRT, een commerciële zender. Daarin zit het tragische van dit ogenblik. Er is een enorm gebrek aan financiële middelen. Dat is zelfs zo waar dat ik mij afvraag op welke wijze u de nieuwe commerciële zender leefbaarheid kunt garanderen. Zowel OTV als VMM hebben samen de markt bestudeerd. Het is eventueel

mogelijk 2 miljard, dat lijkt mij een maximum, aan reclame-inkomsten te verwerven. Van die 2 miljard reclame-inkomsten moet een deel terug worden doorgespeeld aan de dagbladpers want anders brengt u die volkomen in het gedrang. De dagbladpers wordt reeds nu gesubsidieerd. Wat gaat er gebeuren indien u van de reclame-inkomsten van de dag- en weekbladpers 2 miljard afrooft en u geeft ze niets terug ?

Ik heb in mijn interpellatie ter zake dan ook gepleit voor uiterste voorzichtigheid. Nemen we nu aan dat u van die 2 miljard slechts de helft aan de pers terugstort. Dan rest er voor de commerciële omroep, de zogenaamde concurrent van de BRT, 1 miljard. Welke maatschappij gaat u vinden die met 1 miljard volwaardige televisie kan maken, een tweede commerciële net kan uitbouwen dat zal kunnen concurreren met de BRT ? Iedereen weet immers dat de normale exploitatiekosten van de RTL, wij zijn akkoord dat u die van de kabel heeft geweerd, dat is een zeer goede zaak, 3 miljard en meer bedragen terwijl dat een strikt commerciële zender is die niet onderworpen is aan bepaalde criteria zoals u en de nationale Regering zouden willen opleggen, onder meer een bepaald quotum aan productie van eigen bodem. Wie gaat dat doen met 1 miljard ? Dat is een operatie zoals onlangs in de geschreven pers heeft plaatsgehad namelijk de publicatie van „24 Uur”, die na een maand werd stopgezet.

Ik herhaal dat, indien men met 1 miljard frank een commerciële omroep wil opzetten dat een failliet bij voorbaat betekent. Tenzij, mijnheer de Minister, dat u dat miljard 'zou versterken en uitbreiden met overheids-geld. Waar gaat u dat geld halen terwijl u momenteel gedwongen wordt de normale dotatie voor de BRT met 271 miljoen frank te verminderen ? Waar gaat u dan nog geld halen om bij te passen voor dat commerciële initiatief? Nergens meen ik, tenzij u dat bedrag nog verder van het BRT-budget zou afnemen. Indien u dat zou doen dan zou u beide omroepen kelderen. U keldert de nieuwe omroep, want deze zou toch nog onvoldoende geld hebben en u keldert de BRT want die

De Beul

moet dan fataal aftakelen. Dat is toch een onmogelijke zaak. Het is juist het gebrek aan financiële middelen dat u belet te realiseren wat een aantal personen zich in hun fantasie hebben voorgesteld. Dat moet u toch kunnen inzien.

Wij staan dus voor de keuze. Ofwel hersenschimmige projecten najagen ofwel duidelijk kiezen en zeggen : wat ook de gebreken van de BRT kunnen zijn, wij zullen eraan werken. Met een vaste politieke wil kan dat. Men kan dus kiezen om de twee netten van de BRT volwaardig uit te bouwen zodat wij gewapend zijn tegen de uitdagingen die van buiten af op ons aankomen en die niet irreëel zijn. Wat in Canada is gebeurd zal natuurlijk niet in precies dezelfde mate hier gebeuren. Maar, de verschijnselen zijn gelijkwaardig. In de sectoren amusement, drama en film gaan wij net hetzelfde ontdekken als wat men in Canada heeft meegemaakt. Waarom zouden wij niet alles zetten op een volwaardige BRT en ons zo wapenen tegen datgene waar de toekomst ons mee bedreigt ? Indien er daarna en daarnaast nog commerciële initiatieven mogelijk zijn, indien de privé-sector inderdaad de fantasie, de werkkraft en de financiële middelen opbrengt om een commerciële zender op te zetten, dan zullen wij ons daar niet tegen verzetten. Integendeel.

Eerst echter moet onze Gemeenschap voldoende gewapend zijn om de uitdaging die op haar afkomt aan te kunnen. Gelet op de financiële toestand kan dit ons inziens alleen maar door het volwaardig uitbouwen van de BRT-televisie met twee netten. Daarna kunnen we nog zien wat zich in de toekomst zal aandienen en wat daarmee moet gebeuren.

Mijnheer de Minister, ik betreur dat u met ons op dit vlak niet wil praten. De financiële kant van de zaak, al komt die misschien niet met uw verwachtingen of principes overeen, zou u daartoe nochtans moeten dwingen. Het spijt ons dat uw antwoord ons niet verder heeft gebracht. En het is zoals ik reeds in mijn interpellatie zei : men blijft altijd maar rond de etherbrij

dansen, maar ondertussen kookt de mediapot uit. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik wil mij aansluiten bij wat de heer De Beul in zijn repliek bevestigd heeft en daar nog een paar opmerkingen aan vastknopen.

Ten eerste, de dotatie die voor de BRT wordt uitgetrokken is tot op heden in absolute cijfers kleiner dan de dotatie voor de RTBF. Dit bewijst dan ook hoe stiefmoederlijk de BRT wordt behandeld en de vraag rijst daarbij of wij in die omstandigheden nog kritiek mogen spuien.

Tweede vaststelling. Er is weinig geld, zoals Minister Poma en de heer De Beul het reeds zegden. Nu moet de Minister mij eens uitleggen hoe het komt dat de Vlaamse Executieve nog geen enkel initiatief heeft genomen voor het uitzenden van niet-commerciële publiciteit, zoals dat op de RTBF wel gebeurt. Na één jaar heeft dit blijkbaar al 100 miljoen frank opgeleverd. Wellicht zou langs Vlaamse kant eenzelfde opbrengst te verwachten zijn. Op deze publiciteit niet willen inspelen, maar terzelfdertijd klagen over te weinig middelen : dat gaat niet op. Geen enkele wet verbiedt trouwens dergelijk initiatief. Als in de toekomst een initiatief in die zin uitblijft dan zullen wij u, mijnheer de Minister, moeten verdenken van slechte wil. Of gaat het hier soms om een poging om het imago van de BRT te verslechteren zodat een nieuw initiatief zich opdringt ?

Een derde vaststelling. Ik geef toe dat de handelspubliciteit nationale materie is die dus niet tot uw bevoegdheid behoort, mijnheer de Minister. Zodra hiervoor anders wordt beslist, lijkt het mij toch logisch de handelspubliciteit aan te wenden om de BRT genoeg mogelijkheden te geven. Ik hoop dat dat geld dan niet zoals sommigen al voorstellen, zou gedraineerd worden naar het commerciële net. Dat zou een tegenstrijdigheid zijn.

Zoals de heer De Beul vraag ik dat de BRT over meer middelen zou be-

schikken om iets te gaan doen. Ik pleit er dus voor dat de middelen verschaft door de handelspubliciteit alléén voor de BRT zouden worden gereserveerd.

Vierde opmerking. Via de kabel zullen er genoeg mogelijkheden zijn voor het privé-initiatief, Ik verzet mij daar niet tegen. Over de mogelijkheden, denk maar aan pay television, zal een discussie moeten worden gevoerd. Ik ben daartoe bereid, maar rekening houdend met de prioriteiten die ik heb aangestipt. (*Applaus bij de SP*)

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ik wil even antwoorden op een aantal geformuleerde opmerkingen.

Ten eerste, wat de financiën betreft is het zo dat de openbare radio en TV over overheidsgelden moeten beschikken. Wanneer het probleem van de overheidsgelden dat ik u heb uiteengezet zal opgelost zijn, is het probleem van de overheidsgelden van de BRT eveneens opgelost.

Ten tweede, de privé-radio en TV moeten alleen over privé-gelden beschikken. Trouwens, in het decreet op de niet-openbare radio's is geen subsidiëring voorzien. Ik heb mij daar ook uitdrukkelijk tegen verzet. Er zal ook geen subsidiëring voorzien worden voor de privé-TV. Degenen die beweren dat wij bij voorbeeld gelden afroemen van de BRT om die eventueel over te hevelen naar de privé-TV hebben het totaal verkeerd voor. Het is een duidelijk principe dat overheidsgelden naar de openbare radio en TV gaan en privé-gelden naar de privé-radio en TV.

Ten derde, de heer Van den Bossche heeft gesproken over de niet-commerciële reclame op de RTBF.

In dit verband rijst bij mij de vraag of de RTBF niet in overtreding is met de wet, want het gaat hier om een vorm van sluikreclame. Dat probleem zal echter opgelost worden zodra de desbetreffende wet in het Parlement gestemd is. Thans bestaan op dit vlak vraagtekens, net zoals over de vraag of men op dit ogenblik in de niet-open-

Poma

bare radio's al dan niet reclame mag voeren. Ook dat is niet bij wet geregeld, maar wel bij het koninklijk besluit Willockx. Er zijn juristen die mij hebben gezegd dat een dergelijke aan gelegenheid niet bij koninklijk besluit, maar wel bij wet moet geregeld worden.

Mijnheer De Beul, ik dacht dat u alles wist maar blijkbaar is dat niet zo.

De heer L. Van den Bossche : Er is een klein verschil tussen de heer De Beul en God de Vader ! **(Men glimlacht)**

Minister K. Poma : U vraagt hoeveel een commerciële TV in ons land zal kosten. Welnu, een van de twee dagbladgroepen heeft daarover een uitvoerige studie gemaakt. Zij hebben ongeveer veertig verschillende mogelijkheden genoemd, maar ik zal daarvan slechts enkele voorbeelden citeren.

Indien een commercieel TV-station zou werken met negen regionale omroepen, kan het opgericht worden voor 354 miljoen frank, met een jaarlijkse exploitatie van één miljard 45 miljoen frank. Er zouden 230 personeelsleden nodig zijn met een zendtijd van 4 uur 30.

Voegt men hieraan nog een nationale zender toe, dan worden de sommen respectievelijk 489 miljoen frank voor de oprichting, 1 miljard frank 235 miljoen frank voor de exploitatie en 240 personeelsleden voor een zendtijd van 4 uur 30.

U kan die cijfers natuurlijk in twijfel trekken maar ze komen niet van mij, zij komen uiteraard van een van de twee dagbladgroepen. Ik denk dat men, wat de dag- en weekbladen betreft, toch een ernstige studie zal gemaakt hebben alvorens die cijfers te publiceren. Men neemt toch een zeker engagement wanneer men dergelijke cijfers naar voren brengt.

De heer A. De Beul : Let wel, mijnheer de Minister, er was ook een degelijke studie met perfecte cijfers en mooie schema's voor het dagblad „24 Uur”. U weet wat er daar gebeurd is. Het komt uit dezelfde hoek.

Minister K. Poma : Mijnheer De Beul, het is niet mijn taak om hier dit dagblad te verdedigen of niet te verdedigen. Ik ga dat hier op de tribune dus ook niet doen. Wij zullen wel eens de gelegenheid hebben om dit alles te bespreken bij een kop koffie, maar het probleem is niet zo eenvoudig als u het voorstelt.

Mijnheer De Beul, u hebt mij cijfers gevraagd. Welnu, ik geef u cijfers over wat dit allemaal gaat kosten. Het zijn cijfers die schril afsteken wanneer men bedenkt dat het personeelsbestand van de BRT 2.500 bedraagt.

Ik wil nog een laatste opmerking maken in verband met de dotatie van de BRT. Wij hebben voorgesteld om 100 miljoen frank te besparen op werkings- en personeelskosten. Volgens de mij verschafte inlichtingen, zou dit mogelijk zijn. De BRT heeft reeds in 1983 voorstellen gedaan over hoe er zou kunnen worden bespaard. Met die voorstellen alleen komen wij gemakkelijk aan 100 miljoen.

Honderdeenzeventig miljoen frank hebben betrekking op de omvorming van de Kas voor Weduwen en Wezen tot een pensioenfonds. Dat probleem is ook door de Raad van Beheer van de BRT aangesneden. Ik verwacht in de loop van deze week een aantal voorstellen met betrekking tot die voorgenomen besparing.

Het opzet is zeer duidelijk. Er hoeft geen 271 miljoen frank te worden bespaard op werkings- en personeelskosten. Op die laatste post hoeft slechts 100 miljoen frank te worden bespaard.

Over de 171 miljoen frank verwacht ik deze week nog een reeks voorstellen waaruit wij dan een keuze zullen doen. **(Applaus)**

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschaps-

minister van Cultuur, over de trage en ontgoochelende ontwikkeling van de Nederlandse Taalunie

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Beul tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de trage en ontgoochelende ontwikkeling van de Nederlandse Taalunie.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, onze interpellatie is gegroeid uit een toenevende ergernis, verbazing, ontgoocheling en verbijstering over het beleid van de Vlaamse Executieve inzake internationale culturele samenwerking.

Het ziet er inderdaad naar uit dat het de leden van de feitelijke meerderheid in deze Executieve volkomen ontbreekt aan initiatief, aan verbeelding, aan intellect, aan ambitie, aan moed en aan politieke wil om een dynamisch en coherent buitenlands cultuurbeleid te voeren. De nieuwe instellingen die met dit doel werden opgericht, worden veelal volgepropt met personen die in hun ambtelijk en militant verleden zelden of nooit blijk hebben gegeven van enige interesse ter zake. Toegegeven, mijnheer de Minister, er zijn gelukkige uitzonderingen, en het is dan ook een lichtpunt dat er hier en daar dan toch een paar verdienstelijke en verbeeldingrijke ambtenaren zitten, die, vaak met de moed der wanhoop, tegen de stroom op moeten roeien terwijl zij van bovenuit bepaald niet duidelijke richtlijnen krijgen.

Na al de toespraken, artikelen, publicaties, colloquia en congressen die over dit onderwerp werden gehouden, is het bij voorbeeld zonder meer beschamend dat de Minister in zijn antwoord op de vragen gesteld door de Commissie voor Buitenlands Beleid van de Raad bewijst, dat de Executieve geen ideeën heeft, geen prioriteiten, geen beleidskeuzen en geen visie betreffende de doelstellingen van het buitenlands cultuurbeleid. De vraag rijst dan ook of er in de kring van de Minister en zijn omgeving dan nie-

De Beul

mand zit die de jongste twintig jaar „Ons Erfdeel” heeft gelezen, of „Septentrion” of het „Jaarboek de Franse Nederlanden”, of „Neerlandia”, of het „Bulletin van het Komitee van Frans-Vlaanderen”, of „Kultuurleven”, of het „Zannekinjaarboek”. Tart het niet elke verbeelding dat men probeert een beleid te voeren en deskundigen ter zake er halstarrig buiten probeert te houden. Symptomatisch in dat verband is de onverklaarbare, koppige weigering van de Minister om in te gaan op mijn voorstel om bij „de Brakke Grond” een commissie van advies op te richten, met mensen die de plaatselijke toestanden in de moeilijke stad Amsterdam — de Minister zegt zelf dat het een moeilijke stad is — kennen.

De Minister haalt liever op geregelde tijdstippen de pers met kwalijke problemen dan zich te laten bijstaan, zelfs onbezoldigd, door sympathiserende vrienden van Vlaanderen, die niet beter vragen dan hun diensten te mogen aanbieden en voor hun inzichten gehoor te vinden. Even symptomatisch in dit verband is de verbazingwekkende wijze waarop de Executieve erin slaagt artikel 8 van het decreet tot oprichting van het Commissariaat-generaal niet uit te voeren en er dus ondanks de bij decreet opgelegde verplichting geen Raad van Advies voor de internationale culturele samenwerking wordt opgericht. De Gemeenschapsminister verkiest het blijkbaar de deskundigen op afstand te houden en zo weinig mogelijk inspraak en informatie te organiseren.

Aldus komt men tot de verbazingwekkende situatie dat de Minister in deze Raad op 30 oktober laatstleden kon verklaren dat Wallonië voor hem binnenland is en Nederland buitenland. Dit is verbazingwekkend omdat dergelijke uitspraak noch min noch meer afbreuk doet aan 150 jaar Vlaamse Beweging. Altijd al, vanaf Jan Frans Willem tot Jan Bascour, heeft de Vlaamse Beweging met grote nadruk de samenhang van de Nederlanden, de onverbreekelijke eenheid van de Nederlandse taal en cultuur, de identiteit van ons volk, als deel van de Nederlandse etnie onderstreept. Nu wij

eindelijk een bescheiden autonomie hebben en voor het eerst in de geschiedenis een eigen Vlaamse Regering komt de Eerste Minister van Cultuur van die regering hier op de tribune koudweg zeggen dat Nederland voor hem buitenland is. Tot mijn verbazing blijven mijn collega's in deze Raad uit Belgische solidariteit met de partner uit de nationale meerderheid stilletjes zitten bij een dergelijke verklaring, die noch min noch meer een verloochening is van 150 jaar Vlaamse Beweging. En het verdriet mij dat de hele Vlaamse pers zo'n krasse uitspraak van een Vlaams bewindsman niet eens opmerkt.

Het gaat nog verder en het past allemaal in een onvervalst Belgisch denkpatroon, dat de Minister met instemming van de meerderheid van zijn collega's in de Executieve blijft hantieren. In 1986 zal het Belgisch-Nederlands cultureel akkoord veertig jaar bestaan. Tot vorig jaar vergaderde de Gemengde Commissie ter uitvoering van dit akkoord twee maal per jaar, wat voor de Commissie, die dan toch de motor zou kunnen zijn voor de realisatie van de culturele integratie van Vlaanderen en Nederland, niet overdreven veel is.

Zogenaamd omwille van bezuinigen heeft de Minister besloten dat die Commissie maar één maal per jaar meer mag vergaderen. Aldus heeft de Minister de gelegenheid om twaalf maanden lang ongestoord zijn tricolore liefde voor het Waalse binnenland te cultiveren en komen minder ideeën en suggesties betreffende culturele samenwerking met Nederland, dat nu eenmaal in de ogen van de Minister alleen maar „buitenland” is.

Ach, zoiets hadden Jan Frans Willem, Julius Vuylsteke, Macleod, Lodewijk de Raet of Julius Hoste zich nooit kunnen voorstellen !

Onze ergernis over deze uitspraak van de Gemeenschapsminister blijft onder meer ook uit het voorstel van resolutie dat collega Van Grembergen en ikzelf hebben ingediend en waarin uitdrukkelijk gesteld wordt dat Nederland niet als „buitenland” kan worden beschouwd. Terloops gezegd is Wallonië voor het cultureel autonome Vlaanderen trouwens ook niet zomaar „binnenland”. Zelfs de Minister heeft

dit impliciet toegegeven toen hij zich onlangs voor een cultureel akkoord met Wallonië uitsprak. Men sluit nu eenmaal alleen met vreemde landen, met het buitenland, culturele akkoorden. Er is allicht behoefte aan een nieuwe terminologie ter zake. Als volksnationalisten hebben wij daar vanuit onze federalistische visie op het samenleven van culturen en volken blijkbaar minder moeite mee dan sommigen die vanuit een verkrampt unitarisme Belgische lakens in het Vlaams cultuurbeleid willen blijven uitdelen.

Alles wijst erop dat deze Executieve en deze Gemeenschapsminister van Cultuur de samenwerking met Nederland en de culturele integratie niet genegen is. Dit blijkt bij voorbeeld ook uit het feit dat de Minister de plannen van zijn voorganger voor een Huis te Rijsel met grote spoed onder de tafel heeft geveegd en dat het bij hem niet eens is opgekomen om eens met zijn Nederlandse collega te overleggen of Den Haag en Brussel daar niet samen iets kunnen doen. Dit blijkt ook uit de wijze waarop deze Executieve het probleem van de Vlaams-Nederlandse samenwerking inzake de Open Universiteit heeft aangepakt. Het is een toestand die ons bedroeft en verontrust want blijkbaar is er in onze Gemeenschap nog altijd nawerking van de clichés en opdelingen die onze opgang als volk hebben afgeremd : het klerikaal anti-Hollands particularisme en het liberaal Belgisch-patriotisme dat zolang „la patrie une et indivisible” hoger heeft aangeslagen dan de valorisatie van de Vlaamse volkskracht.

Dit is een lange inleiding geworden tot deze interpellatie over de realisatie van de Taalunie. Een lange inleiding die noodzakelijk was omdat ze het politiek kader schetst waarin deze Taalunie op gang moet komen. Het is onze sterke indruk dat deze Executieve de Taalunie niet in haar hart draagt en het is ons gevoel dat het moeizaam op gang komen van deze nieuwe supranationale instelling bijlange niet alleen te maken heeft met gebrek aan financiële middelen. Waar een wil is, is een weg, zegt het spreekwoord. Welnu, het is onze stellige indruk dat het deze Executieve vooral aan de po-

Repliek van de heer A. De Beul (VU), Ondervoorzitter van de Raad, die over het media-beleid en de Taalunie interpelleerde. Achter hem (v.l.n.r.): VU-fractieleden J. Caudron, J. Gabriels, interpellant over de vroegere Dienst Waters en Bossen, en J. Valkeniers

litieke wil ontbreekt om deze Taalunie waar te maken.

Uit krantenberichten allerlei blijkt dat het niet goed gaat met de Taalunie. Ik weet niet of dat helemaal juist is. Ik weet niet of de kranten bepaalde gegevens en feiten correct interpreteren. Ik stel wel vast dat de Gemeenschapsminister van Cultuur, die bovendien toevallig ook nog voorzitter van het hoogste orgaan in de Taalunie is, die berichten niet tegenspreekt. Misschien hebben sommigen te grote verwachtingen gekoesterd bij de oprichting van de Taalunie. Ik ben de mening toegedaan dat het feit dat de twee landen het Verdrag hebben ondertekend de voorstanders van de culturele integratie op zijn minst moest sterken in hun overtuiging dat onze bewindslieden eindelijk de intentie hadden er iets aan te doen. Maar uit de verklaringen en de daden van de verantwoordelijke bewindslieden blijkt helaas niet dat die intentie er werkelijk is.

Zo kom ik tot de vragen die ik met het

oog op deze interpellatie heb ingezonden. Ik hoop, mijnheer de Minister, dat uw antwoord meer zal zijn dan de gebruikelijke opsomming van op een lijstje geschreven antwoorden. Ik durf hopen dat u dit keer over de brug komt en vanop het spreekgestoelte duidelijk maakt welke verwachtingen de voorstanders van de Taalunie in het laatste jaar van de eerste Vlaamse Executieve mogen koesteren.

Mijn eerste reeks vragen betreft de samenstelling van het Comité van Ministers. Van Nederlandse kant waren twee leden voldoende, van Vlaamse kant is er de traditionele Belgische drievuldigheid. Hier komt dus alweer eens een tricolor duiveltje uit het doosje!

Mag ik de reden van deze asymmetrische samenstelling van het hoogste orgaan van de Taalunie vernemen? Welke rationale verklaring is er voor een regeling die in deze crisistijd ongetwijfeld ook tastbare financiële consequenties heeft? Welke bevoegdhe-

den inzake het Taaluniebeleid behartigt elk van deze Vlaamse bewindslieden?

In verband met het Comité van Plaatsvervangers vernemen wij dat het de bedoeling is dit orgaan te institutionaliseren. Waarom is daar behoefte aan? Betekent dat dan de creatie van een nieuw orgaan in de Taalunie en vergt dat dan niet een aanpassing of wijziging van het Verdrag? Mag ik erop wijzen dat dit ratificatie vergt door deze Raad en door de Eerste Kamer en door de Tweede Kamer in Nederland?

Ik stel verder vast dat dit Comité van Plaatsvervangers aan Vlaamse kant in feite bestaat uit ambtenaren die behoren tot de nationale administratie, dus ambtenaren van de nationale Regering. Moet ik hieruit afleiden dat de Executieve in het ambtenarenkorps van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geen personen vindt aan wie zij dergelijke belangrijke opdrachten kan of wil toevertrouwen? Of wil de Executieve hier haar Belgische trouw bevestigen, haar gehechtheid aan het Belgische vaderland? Is dat de wijze waarop deze Executieve haar autonome bevoegdheid inzake internationale culturele samenwerking waarmaakt: met ambtenaren aan wie zij in laatste instantie niets te zeggen heeft?

Hetzelfde probleem stelt zich bij voorbeeld ten aanzien van de Algemene Secretaris. Tot nog toe is dit een Belgisch ambtenaar die uiteindelijk in laatste instantie alleen en uitsluitend afhangt van de nationale Minister van Onderwijs. Het lijkt erop dat u er weinig voor doet, mijnheer de Minister, om een regeling uit te dokteren die de onafhankelijkheid, zowel institutioneel als financieel, van de hoogste ambtenaar van de Taalunie en van zijn Vlaamse medewerkers garandeert. Het schijnt dat u alleen heel boos wordt als de man in kwestie zijn bezorgdheid en die van zijn collega's tot uiting brengt in een toespraak ter gelegenheid van de opening van de Algemene Conferentie voor de Nederlandse Taal en Letteren.

En toch, deze man en zijn medewerkers schijnen meer redenen tot boos-

De Beul

heid te hebben over de Executieve dan omgekeerd het geval is. Is het waar dat men nu de bedoeling heeft de Vlaamse personeelsleden van het Secretariaat te begiftigen met een salariering die lager uitvalt dan die van hun Nederlandse collega's ?

Ik heb ook vragen over de vestiging van het Algemeen Secretariaat. Ergens, op een bepaald ogenblik, is de beslissing gevallen dat dit Secretariaat in Nederland, met name te Den Haag zou komen. Hoe werd deze beslissing verantwoord ? Is er nooit gedacht aan een vestiging in België, bij voorbeeld te Brussel, de zetel van talrijke internationale instellingen. Zou een eventuele vestiging te Brussel niet aantrekkelijker geweest zijn voor kandidaat-ambtenaren, ook voor de Nederlandse ?

Ik verneem dat het ambtenarenverloop op het Secretariaat aan Vlaamse kant eerder hoog is. Hoe verklaart de Minister dat ? Is de reden alleen het ontbreken van financiële en materiële waarborgen ? Is het gevoel juist dat het de Executieve geen barst interesseert wat deze ambtenaren doen, welke taken ze toebedeeld krijgen ?

Is de indruk juist dat men vooral tracht ze zo weinig mogelijk taken toe te vertrouwen, omdat men uit eng Belgisch nationalisme en klein-Hollands chauvinisme verkiest geen bevoegdheden af te staan aan de Taalunie ? Anderzijds hebben wij het gevoel dat er niet openhartig gepraat wordt over de zin van bepaalde overhevelingen. Indertijd heeft men aan de Interparlementaire Commissie een lijst van mogelijk over te hevelen begrotingsposten en bevoegdheden voorgeschoteld. Wat komt daarvan terecht ? Is er een studie gemaakt van de kosten en baten van dergelijke overheveling ? Is het aantoonbaar dat er inzake het algemeen-Nederlands beleid werkelijk een fundamentele verbetering zal komen als bepaalde bevoegdheden worden overgeheveld ?

U heeft een jaar geleden mede de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren geïnstalleerd. Het betreft hier inderdaad een eminent gezelschap van deskundigen inzake taal en

letteren. Mag ik vragen welke vragen om advies u aan deze Raad hebt voorgesteld ? Hoe ziet het Comité van Ministers de taak van deze Raad ? Werd het advies van deze Raad gevraagd in verband met mogelijke en wenselijke overhevelingen ? Welke adviezen heeft deze Raad uitgebracht ? Mij is alleen bekend dat er een advies zou zijn inzake de begroting 1985 van de Taalunie. Koestert het Comité van Ministers de intentie dit advies te volgen ?

In het geheel van de Taalunie-organen heeft de Interparlementaire Commissie een eerder bescheiden plaats. De relatie tussen deze Commissie en het Comité van Ministers lijkt „ongemakkelijk” te zijn. Het is niet helemaal duidelijk welke opdracht door de opstellers van het Taalunieverdrag aan de Interparlementaire Commissie werd toebedacht. De Minister zou dus moeten verduidelijken hoe het Comité dat hij voorziet, die opdracht ziet. En meteen zal hij dan moeten verklaren waarom het Comité van Ministers weigert, en blijft weigeren, in de dotatie voor de Taalunie een begrotingspost te voorzien met het oog op het functioneren van deze Interparlementaire Commissie ? Dit is vooral van belang voor onze collega's uit de Eerste Kamer in Nederland, die geen parlementaire vergoeding krijgen. Dit is belangrijk ook om de publikatie van bij voorbeeld de schriftelijke vragen en antwoorden mogelijk te maken. De Interparlementaire Commissie werd al anderhalf jaar geleden geïnstalleerd en er is nog altijd geen regeling gevonden voor deze problemen. En ondertussen blij ik mij ook ergeren aan het feit dat de antwoorden op deze schriftelijke vragen langer uitblijven dan de reglementaire termijn het toelaat.

Op 13,14 en 15 september 1984 vergaderde de Algemene Conferentie voor de Nederlandse Taal en Letteren, nieuwe stijl. Er was blijkbaar behoefte aan het voortzetten van een traditie. De statuten van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren leggen aan deze Raad de verplichting op jaarlijks een dergelijke conferentie te organiseren. Maar welke middelen wil het Comité van Ministers hiertoe uittrekken ? Hoe werd de Conferentie 1984

gefinancierd ? Welke consequenties heeft de aanpak van dit jaar voor de toekomst ? Hoe evalueert men in het Comité van Ministers dit gebeuren ? Is de toekomst van de Conferentie veilig gesteld ?

Mijnheer de Minister, de totstandkoming van de Taalunie roept veel vragen op. De kernvraag is of bij u of bij uw collega's de reële politieke wil voorhanden is om de Taalunie waar te maken. Wij hebben het onprettige gevoel dat dit niet altijd het geval is, dat de financiële noodsituatie als een voorwendsel functioneert om voorlopig het licht niet helemaal op groen te zetten.

U bent, mijnheer de Minister, de eerste liberale Minister van Cultuur in Vlaanderen.

Uit het standaardwerk van Arie Willemsen over de geschiedenis van de Vlaamse Beweging blijkt dat de Grootnederlandse gedachte destijds hoofdzakelijk door de liberale flaminganten werd gedragen.

In de Vlaamse geschiedenis van de twintigste eeuw zijn de liberalen lange tijd de laatste mohikanen geweest van het franskljonisme en van het Belgisch unitarisme. Wij vragen ons bezorgd af in welke liberale traditie de openbare opinie en de historicus u en uw beleid straks zullen situeren. (**Applaus bij de W**)

De Voonitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik geloof dat het goed is dat in deze Vlaamse Raad de Taalunie aan bod kan komen via de interpellatie van onze collega De Beul. Ik heb, evenals de meeste van onze collega's, hoge verwachtingen in verband met deze Taalunie. Ik deel in grote mate zijn bezorgdheid, hoewel ik bepaalde adjectieven die hij gebruikt ietwat overdreven vind. Ik begrijp ook het ongeduld, waarbij men echter niet mag vergeten dat het feitelijke begin van deze Taalunie ligt in 1975, met andere woorden het heeft niet minder dan vijf jaar geduurd alvorens het verdrag tot stand kwam.

Suykerbuyk

Ik heb in dit verband volgende opmerkingen te maken.

De Taalunie is in feite nog maar juist begonnen. Verduidelijkend wil ik zeggen dat de Taalunie bestaat uit verschillende organen, het Comité van Ministers, de Interparlementaire Commissie en de Raad voor Nederlandse Taal en Letteren. Deze laatste Raad, die naar mijn mening het belangrijkste orgaan is, werd geïnstalleerd op 8 december 1983. Ik vind deze Raad voor Nederlandse Taal en Letteren zo belangrijk omdat het hier gaat om personen die een denkcel vormen; zij hebben de tijd om over alle kwesties na te denken. Het is het aangewezen orgaan om perspectieven aan te geven en een visie voor te bereiden in verband met de inhoud van de Taalunie.

Men klaagt dikwijls het feit aan dat de middelen te schaars zijn of ontbreken. Als het waar is dat de Taalunie nood heeft aan middelen, is het evenzeer waar dat zij, zeker in de aanvangsfase, nood heeft aan inspiratie en visie. Op dat punt kan ik collega De Beul volgen waar hij zegt dat de visie ontbreekt. Daar is een taak weggelegd voor de Raad voor Nederlandse Taal en Letteren. Ik verwijs naar een toespraak die de Voorzitter van deze Raad heeft gehouden bij de opening van de Algemene Conferentie op 30 september 1984 en waar zeer waardevolle ideeën werden aangebracht, waar eveneens de illustratie werd gegeven van wat in het Verdrag wordt gezegd: de Raad is of zou moeten zijn de stuwende kracht voor de Unie.

Men kan beweren - dat was de teneur van wat onze collega De Beul heeft naar voor gebracht - dat het schip al aan het zinken is alvorens het vertrokken is. Sta mij toe te zeggen dat hier verantwoordelijkheden bestaan in hoofde van alle organen van de Taalunie, zowel het Comité van Ministers, de Interparlementaire Commissie als de Raad voor Nederlandse Taal en Letteren. Buiten de verantwoordelijkheid van deze organen, spelen hier vooral de maatschappelijke verwachtingen die in Noord en Zuid tegenover onze gemeenschappelijke taal be-

staan. Terecht pleit men - dat pleidooi werd gehouden door de Raad voor Nederlandse Taal en Letteren - voor het inschrijven van nieuwe projecten om de Taalunie meer te doen worden dan het voortzetten van de oude samenwerkingsverbanden zoals die al jaren bestaan, maar thans op een geïnstitutionaliseerde manier.

- De heer J. Pede, Voorzitter, treedt als Voorzitter op.

Naar aanleiding van deze tussenkomst zou ik willen suggereren na te gaan welke de Noord-Zuidverwachtingen zijn voor het gemeenschappelijk taalbeleid. Ik vrees dat anno 1984 de resultaten niet zo vanzelfsprekend zijn als velen, en ook velen onder ons, in Vlaanderen wensen en denken. Met andere woorden, de maatschappelijke realiteit ten opzichte van de taal als gegeven en als instrument voor de integratie zou wel eens totaal anders kunnen worden beoordeeld. Ik meen dat het de moeite loont daaraan een project te wijden. Ik zou er voor pleiten - en ik zal hopen de gelegenheid hebben dat nog te doen in het kader van de Interparlementaire Commissie - dit bij voorrang te doen.

Tweede bedenking. Ik heb reeds gezegd dat het goed is dat de problematiek van de Taalunie hier in deze Raad aan bod komt.

De Taalunie is een belangrijk Verdrag en ik voeg eraan toe dat het een enig verdrag is, in die mate dat er maar één verdrag ter wereld is waar, ten aanzien van een gemeenschappelijke taal een verdrag werd afgesloten tussen twee landen. Laten wij een oproep doen opdat er ook meer belangstelling vanwege de Vlaamse Raad zou komen. Ik ben ervan overtuigd dat wij, als Interparlementaire Commissie, daar een taak hebben. Ik wil mij hier tot de Voorzitter van de Raad wenden om voor te stellen dat de Interparlementaire Commissie de Vlaamse Raad jaarlijks verslag zou uitbrengen om op die manier de belangstelling op te wekken voor het werk dat de Taalunie kan doen.

Tenslotte zijn wij door deze Raad als Interparlementaire Commissie aangeduid om als een orgaan van de Taalunie te functioneren. De Taalunie is

een zaak die natuurlijk, in hoofde van het Comité van Ministers, een belangrijke verantwoordelijkheid, inspanning en visie vraagt, maar niet alleen van dat Comité, ook van ons allemaal.

In die zin zou ik ervoor willen pleiten om bij middel van een project, de maatschappelijke verwachtingen die men heeft ten aanzien van de Taalunie te onderzoeken en tevens dat de Raad zich intensiever met de Taalunie zou bezighouden via het werk van de Interparlementaire Commissie die, aan de hand van haar jaarlijks verslag, de nodige belangstelling voor dit instituut zou kunnen opwekken.

Ziedaar mijn bedenkingen die ik in het kader van deze interpellatie wenste te maken. **(Applaus bij alle leden)**

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, vooreerst wil ik de heer Suykerbuyk danken voor zijn betoog dat in deze interpellatie een zeker evenwicht heeft hersteld.

Inderdaad, luisterend naar de interpellatie van de heer De Beul, kwam het mij voor alsof wij allemaal grote dommeriken zijn, geen belangstelling hebben voor de Taalunie, voor onze cultuur. Het kwam er bijna op neer dat wij „Belgicisten” zijn, misschien zelfs Franskiljons. Er bleef dus in feite niet veel meer over.

Gelukkig heeft collega Suykerbuyk het evenwicht hersteld. Hij heeft aangevoerd dat het niet zo eenvoudig is en men niet alles zwart-wit kan voorstellen alsof men ofwel heel goed ofwel heel slecht zou zijn. Mijnheer De Beul, zo eenvoudig is dit niet.

De heer Bernard De Hoog heeft, in voorbereiding van die Taalunie een verslag opgemaakt met betrekking tot de werking ervan. Dit is een uitstekend verslag. Bij gebreke aan financiële middelen evenwel hebben wij de vooropgezette doelstellingen nog niet kunnen verwezenlijken. Het zou inderdaad een Taalunie zijn geweest met optimale bezetting, met allerlei functies. Zowel langs de Nederlandse als langs Vlaamse zijde was men eens-

Poma

gezind om te verklaren dat zulks niet kon.

Wat nu de vergadering van het Comité der Ministers betreft moet ik u zeggen dat daar altijd eensgezindheid bestaat. Wij hebben nog nooit over een probleem moeten stemmen, zodat de verwijten die u richt, mijnheer De Beul, aan ons adres evengoed aan het adres van de Nederlanders kunnen worden gericht.

U hebt in uw inleiding ook over de Brakke Grond gesproken, over het ICS en over het reizen. Ik zal daar allemaal niet op antwoorden, want dat zou ons te ver leiden.

Deze interpellatie ware beter gevoegd bij de bespreking van de begroting en veertien dagen vroeger gehouden, want ze passen beter bij de bespreking over de Taalunie. U draait de zaken om.

De heer A. De Beul : Deze interpellatie komt eigenlijk jaren te laat.

Minister K. Poma : U beweert dat ik heb gezegd dat Nederland het buitenland is. Maar de Taalunie is een supra-nationaal verdrag, en een supra-nationaal verdrag wordt toch altijd met een buitenlandse mogendheid gesloten, waardoor wij de bevoegdheid afstaan aan een orgaan dat boven de Vlaamse Raad en boven het Nederlands Parlement staat. In de jaren '50 hebben wij hetzelfde gedaan voor de EGKS.

De heer A. De Beul : Vlaanderen en Nederland vormen op taalgebied, mede door de Taalunie, een eenheid. Het stoort ons dus buitengewoon dat u de term buitenland ten opzichte van Nederland hanteert, aangezien beide Gemeenschappen op taalgebied en op cultureel gebied een eenheid vormen.

Strikt juridisch is dat waar. Daar kan ik u volgen. Het engagement dat door de Taalunie is aangegaan is echter juist het tegenovergestelde van dat „juridisme”.

Een paar weken geleden hebben wij er op gewezen dat u een beroep doet op dat „juridisme” om wat in het kader van de culturele eenheid wordt nage-

streefd, niet te doen.

Minister K. Poma : Niemand betwist dat de Taalunie met een andere mogendheid een eenheid vormt op taalgebied en zelfs op cultureel gebied.

Ik zal nu ingaan op uw vragen in verband met het Comité van Ministers. Er hadden vergaderingen plaats op 13 januari 1983 te 's Gravenhage, op 14 juni 1983 te Steenokkerzeel, op 15 november 1983 te Breda, op 1 maart 1984 te Corsendonck en op 19 juni 1984 te Leiden. Er zal een nieuwe vergadering doorgaan op 6 december 1984 te Antwerpen. De vergaderingen hebben beurteilungen in Nederland en in Vlaanderen plaats.

Er werden vooral organisatorische en structurele beslissingen getroffen met het oog op het „effectief” worden per 1 januari 1984 van het Taalunieverdrag zoals daar zijn personeelssamenstelling Algemeen Secretariaat, vestigingsplaats, samenstelling van de Raad voor Nederlandse Taal en Letteren. Verder werd het werkplan voor de komende jaren door overheveling van reeds voordien bestaande initiatieven vastgelegd. Tenslotte werden deze materies in de begroting afgewogen vastgelegd.

De Taalunie-administratie staat ingevolge de artikelen 6 en 14 van het Verdrag in voor de administratieve infrastructuur.

De Vlaamse Executieve heeft gelet op het delegatiebesluit van 28 januari 1982 de heren Poma, Lenssens en Galle aangeduid om te zetelen in het Comité van Ministers.

Van Nederlandse zijde zetelen er twee Ministers, van Vlaamse zijde drie. Er zijn nooit bezwaren geopperd van Nederlandse zijde tegen de vertegenwoordiging van Vlaanderen door drie Ministers. Ik meen ook niet dat er in het Verdrag staat dat die vertegenwoordiging beperkt moet blijven tot twee Ministers.

De verdragsluitende Staten verstrekken de Taalunie de nodige middelen. De begroting van de Taalunie voorziet geen afzonderlijke aanrekening van de kosten van het Comité van Ministers.

Het Comité van Plaatsvervangers, dat niet voorzien is in het Verdrag, is als zodanig een Comité ad hoc. Meer niet. De Ministers laten zich, naar analogie met andere internationale instellingen, bijstaan door hoge ambtenaren, ten einde de beleidsbeslissingen van het Comité van Ministers voor te bereiden. De leden van het Comité kwijten zich op een voorbeeldige wijze van hun taak en verrichten uitermate nuttig werk.

De vergaderplaatsen en de vergaderfrequentie zijn afgestemd op de vergaderingen van het Comité van Ministers, zoals logischerwijze de samenstelling van het Comité van Plaatsvervangers ook een afspiegeling is van de samenstelling van het Comité van Ministers.

Inzake begrotingsposten en administratieve infrastructures van het Comité van Plaatsvervangers, verwijs ik naar mijn antwoord aangaande het Comité van Ministers.

U heeft gezegd : „U of sommige leden laten zich vertegenwoordigen door ambtenaren van de centrale Administratie, meer bepaald door ambtenaren, van het Ministerie van Onderwijs.” Het is nu zo dat die ambtenaren sinds jaren het wel en wee van de Taalunie meemaken en dat zij dus volledig ingeburgerd zijn in de problematiek. Deze ambtenaren bieden 100 procent waarborgen om correcte medewerkers te zijn, ook van Gemeenschapsministers. Er valt op hen niets aan te merken.

De heer A. De Beul : Waarom muteren zij niet naar de Administratie van de Vlaamse Gemeenschap ? Het is niet aan deze personen zelf dat ik verwijten maak.

Minister K. Poma : Mijnheer De Beul, de dag dat het Onderwijs in zijn geheel naar de Vlaamse Gemeenschap is overgekomen, is heel het probleem opgelost.

De heer A. De Beul : Men kan deze problematiek toch helemaal anders benaderen. Waarom voorziet men in het kader van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geen apart gedeelte waarin de ambtenaren voor de Taalunie zouden vallen, zodat men

De Beul

deze personen uit de nationale onderwijssector overbrengt naar onze eigen Administratie en ze in dat gedeelte onderbrengt om ze vervolgens naar Nederland, naar het Algemeen Secretariaat te sturen? Dat zou een zuivere toestand zijn, terwijl nu, hoe dan ook, als op een bepaald ogenblik de nationale Minister van Onderwijs – Nederlandse sector – zegt dat die ambtenaren moeten terugkomen, ze dan ook moeten terugkomen. Geef toe dat wij niet helemaal ten onrechte klagen over bepaalde systemen die worden gehanteerd.

Minister K. Poma : U kunt toch niet klagen over de ambtenaren. Zij doen hun taak zoals het behoort. Tot nu toe heb ik nog geen enkele klacht over deze ambtenaren ontvangen.

Inzake het Algemeen Secretariaat heeft het Comité van Ministers op 16 juni 1984 beslist de zetel te vestigen te 's Gravenhage. Dit is het gevolg van een in 1980 aangegane overeenkomst, die wij gehonoreerd hebben. Daarbij is bepaald dat Nederland zelf zou bepalen waar de vestigingsplaatsen zijn voor de Taalunie en de Nederlandse Ministers hebben 's Gravenhage voorgesteld. Er waren andere plaatsen, steden of gemeenten in Nederland, bij voorbeeld Bergen op Zoom, die zich ook kandidaat hebben gesteld. Voor ons en voor onze medewerkers ware dit aangenamer geweest. Vermits bepaald is dat het Nederland moest zijn, heeft dit land voorgesteld dat het 's Gravenhage is en bijgevolg hebben wij ons daaraan gehouden.

Het Comité van Ministers heeft dus in zijn vergadering van 1 maart 1984 het functieoverzicht van het Algemeen Secretariaat bepaald. Hieruit blijkt het personeelsbestand en de taakverdeling.

U heeft ook gesproken over de Algemeen Secretaris en over het feit dat hij uit het onderwijs komt. Ik denk toch niet dat men hem kwalijk kan nemen dat hij uit het onderwijs komt en thans gedetacheerd is. Op dit ogenblik werken wij het statuut uit voor onze ambtenaren, wat niet zo eenvoudig is.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Minister, wij beklagen ons niet over de ambtenaren of over wat zij doen, maar wij verlangen dat al het mogelijke wordt gedaan om hen een feitelijke rechtspositie te geven, wat die mensen tot nu toe niet hebben.

Minister K. Poma : Ter zake ben ik het met u volkomen eens. Op dit ogenblik wordt daaraan gewerkt en ik hoop dat die rechtspositie eerlang volledig zal zijn geregeld.

Wat de Interparlementaire Commissie betreft, moet ik u zeggen dat de begroting, na vaststelling ervan door het Comité van Ministers, aan de Interparlementaire Commissie zal worden voorgelegd.

Zoals u weet is de opdracht van de Interparlementaire Commissie bepaald in artikel 10 van het Verdrag. Het komt niet het Comité van Ministers toe om hierover een standpuntbepaling te doen. De kredieten voor werkzaamheden van de Interparlementaire Commissie zijn er aan de orde tijdens het eerstvolgend Comité van Ministers. Vandaag kan ik dus in dit verband geen antwoord geven.

Vraag is dus, mijnheer de Beul, of die Interparlementaire Commissie, die dus een controleorgaan is op het Comité van Ministers van de Taalunie, moet worden gefinancierd door het Comité van Ministers, met andere woorden, of het controleorgaan gefinancierd moet worden door de opdrachtgevers. Volgens mij kan dit niet.

De heer A. De Beul : Wij vragen niet dat het Comité van Ministers de leden of de werking van de Interparlementaire Commissie zou betalen. Wij vragen enkel dat in het budget van de Taalunie daarvoor een bedrag zou worden ingeschreven. Ik wil er u trouwens op wijzen dat voor de instelling waarin wij nu zetelen, door de Executieve ook een bedrag wordt uitgetrokken op de begroting. Wij vragen dus niet iets abnormaal. Het gaat om vergelijkbare instellingen, ook de Interparlementaire Commissie is een klein Parlement.

Minister K. Poma : Wij zullen afwachten hoe het Comité van Ministers op 6

december daarop zal reageren. Het is evident dat er ter zake eensgezindheid moet zijn tussen Nederland en Vlaanderen.

Sinds de oprichting van de Interparlementaire Commissie werden 19 schriftelijke vragen gesteld, waarvan de meeste binnen de voorziene beantwoordingstermijn van 8 weken werden beantwoord. Een aantal werd dus niet tijdig beantwoord. Het geachte lid zal wel begrijpen dat een antwoord waarover vijf Ministers hun fiat moeten geven, wel enige tijd vergt. Dit is nu eenmaal inherent aan het systeem.

Wat de Raad voor Nederlandse Taal en Letteren betreft, bepalen de statuten dat de Raad bestaat uit vijftien leden, benoemd voor de duur van 4 jaar, waarvan er 15 benoemd worden door de betrokken Nederlandse Ministers, 15 door de betrokken Vlaamse Ministers en 15 door het Comité van Ministers.

Voor het ogenblik zijn er twee vacatures. De Raad vergaderde driemaal en bracht 4 adviezen uit.

Het Huishoudelijk Reglement is nog niet vastgesteld. De Raad kan een beroep doen op de administratieve infrastructuur van het algemeen secretariaat. In de ontwerp-begroting 1985 is in een bedrag van 70.000 gulden voorzien voor de werking van de Raad.

Het is inderdaad correct dat iemand terzelfdertijd lid is van de Raad en van het Comité van Plaatsvervangers.

Aan de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren werd geen opdracht gegeven aangaande de vorm van de Algemene Conferentie voor de Nederlandse Taal en Letteren.

De evaluatie van de Algemene Conferentie zal gebeuren op het eerstvolgend Comité van Ministers, zodat het voorbarig en ongepast zou zijn, thans hiervan een evaluatie te geven.

De kosten van deze Algemene Conferentie zullen zoals reeds 33 jaren gebruikelijk is, op fifty-fifty basis verdeeld worden tussen België (nu Vlaanderen) en Nederland. Tot zover mijn antwoord op de vragen die wer-

Poma

den gesteld. (**Applaus**)

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

SAMENSTELLING VAN EEN COMMISSIE

Benoeming van de Commissie voor mediabeleid

De Voorzitter : Aan de orde is de benoeming van de Commissie voor mediabeleid.

Overeenkomstig de beslissing van de openbare vergadering van 16 oktober 1984 stelt het Bureau voor onder deze benaming een commissie op te richten samengesteld uit hetzelfde aantal leden als de overige commissies, met name 15 vaste en 8 plaatsvervangende leden.

Is de Raad het **daarmede** eens ? (**Instemming**)

Dan is aldus besloten.

Conform de evenredige verdeling komen aan de verscheidene fracties de volgende mandaten toe :

CVP : 6 mandaten van vast lid en 3 mandaten van plaatsvervangend lid ;
PW : 4 mandaten van vast lid en 2 mandaten van plaatsvervangend lid ;
SP : 3 mandaten van vast lid en 2 mandaten van plaatsvervangend lid ;
VU : 2 mandaten van vast lid en 1 mandaat van plaatsvervangend lid.

De lijst met de kandidaten van de verschillende fracties is op de banken rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord ? (**Neen**)

Er zijn geen andere voorstellen.

Ik constateer de eenstemmigheid van de fracties omtrent de verdeling van de mandaten in deze Commissie.

De Commissie voor mediabeleid is aldus samengesteld :

Als vaste leden :

voor de CVP : De Loore-Raeymaekers J., Demeester-De Meyer W., Smet M., Swaelen F., Vanderborcht F., Van Rompaey H. ;

voor de PW : Bosmans J., Cortois W., Grootjans F., Van Belle 1 ;

voor de SP : Seeuws W., Van den Bossche L., Van Elewyck J. ;

voor de VU : De Beul A., Vanhorenbeek L.

Als plaatsvervangers :

voor de CVP : Cardoen G., Desutter E., Weckx H. ;

voor de PW : Beysen E., Van den Broeck 0. ;

voor de SP : Willockx F., Wyninckx J. ;

voor de VU : De Mol J.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening

De Voorzitter : Het volgend voorstel van decreet werd ingediend :

– Voorstel van decreet van de heer H. Suykerbuyk c.s. houdende opheffing van de wet van 28 juni 1978 tot aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw.
Verwezen naar de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren, door

de CVP-fractie wordt voorgesteld :

– in de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming als vast lid de heer Deleecq te vervangen door de heer Franck ;

– in de Commissie voor bijstand aan personen als vast lid de heer Robert Van Rompaey te vervangen door de heer Deleecq ;

– in de Commissie gezondheidszorg als plaatsvervangend lid de heer Robert Van Rompaey te vervangen door de heer Deleecq ;

– in de Commissie economie en tewerkstelling als vast lid de heer Cooreman te vervangen door de heer Deprez, als plaatsvervangend lid de heer Deprez te vervangen door de heer Franck ;

– en in de Commissie voor huisvesting als vast lid de heer Cooreman te vervangen door de heer Steverlynck, als plaatsvervangend lid de heer Steverlynck te vervangen door de heer Deprez ;

– in de Bijzondere Werkgroep Repressie als plaatsvervangend lid mevrouw De Backer-Van Ocken te vervangen door de heer Deleecq.

Geen bezwaar ? (**Neen**)

Aldus is besloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugdvakanties

– 272 (1983-1984) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugdvakanties.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Voorzitter

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
105 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA HEBBEN GEANTWOORD :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beysen E.
Bockstal E.
Boel H.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Colla M.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems J.
De Baere A.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debussèré F.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.
De Seranno J.
Desseyn J.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Dillen K.
Draulans H.
Franck B.
Gabriels J.
Geens G.

Geyselings F.
Heughebaert M.
Horlait D.
Kelchtermans L.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lefeber O. (Mevr.)
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Marmenout G.
Meyntjens O.
Moors C.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Peuskens V.
Piot F.
Poma K.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Somers J.
Sprockeels G.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Steenkiste F.
Verhaegen G.
Vervaet D.
Weckx H.
Windels R.

Dientengevolge neemt de Raad het

ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfscentra
— 273 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfscentra.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
108 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beysen E.
Bockstal E.
Boel H.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Colla M.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems J.
De Baere A.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debussèré F.

Voorzitter

Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.
De Seranno J.
Desseyn J.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Dillen K.
Draulans H.
Dupré J.
Franck B.
Gabriels J.
Geens G.
Geyselings F.
Heughebaert M.
Horlait D.
Kelchtermans L.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lefebvre O. (Mevr.)
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Marmenout G.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Peuskens V.
Piot F.
Poma K.
Rutten M.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Somers J.
Sprockeels G.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.

Valkeniers J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Steenkiste F.
Verhaegen G.
Vervaeke D.
Weckx H.
Windels R.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat — 276 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
111 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de

stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beysen E.
Bockstal E.
Boel H.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Colla M.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems J.
De Baere A.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.
De Seranno J.
Desseyn J.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Dillen K.
Draulans H.
Dupré J.
Franck B.
Gabriels J.
Geens G.
Geyselings F.
Heughebaert M.
Horlait D.
Kelchtermans L.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lefebvre O. (Mevr.)

Voorzitter

Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Marmenout G.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Peuskens V.
Piot F.
Poma K.
Rutten M.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Somers J.
Sprockeels G.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Steenkiste F.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Vervae D.
Weckx H.
Windels R.
Wyninckx J.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachti-

ging worden overgezonden.

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het algemeen economisch beleid van de meerderheid van de Vlaamse Executieve

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Peuskens en Gabriels, enerzijds, en de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en Beysen, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer De Batselier tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het algemeen economisch beleid van de meerderheid van de Vlaamse Executieve.

Overeenkomstig artikel 51, punt 5 van het reglement stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en Beysen, die voorrang heeft.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
63 leden hebben ja geantwoord ;
45 leden hebben neen geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

A kermans P.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beysen E.
Bockstal E.

Boeraeve-Derycke C.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Coppieters A.
Daems J.
De Cooman C.
Decoster M.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Dupré J.
Franck B.
Geens G.
Heughebaert M.
Horlait D.
Kelchtermans L.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Piot F.
Poma K.
Rutten M.
Schiltz H.
Smet M. (Mevr.)
Sprockeels G.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vandermarliere J.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Van Rompaey H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Windels R.

NEEN hebben geantwoord :
Baldewijns E.

Voorzitter

Boel H.
Bogaerts A.
Capoen M.
Caudron J.
Colla M.
Coppens E.
De Baere A.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
De Mol J.
Derycke E.
Desseyen J.
Detiege L. (Mevr.)
Dillen K.
Draulans H.
Gabriels J.
Geyselings F.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lefebvre O. (Mevr.)
Maes R.
Marmenout G.
Meyntjens O.
Peeters W.
Peuskens V.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Tobback L.
Valkeniers J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Steenkiste F.
Vervaeke D.
Wyninckx J.

Zich ONTHOUDEN heeft :

De Loor H.

De Voorzitter : Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Conform artikel 51, punt 8 van het reglement is de met redenen omklede motie van de heren Peuskens en Gabriels bijgevolg verworpen.

Het lid dat zich heeft onthouden, wordt verzocht de reden voor zijn onthouding kenbaar te maken.

De heer H. De Loor : Ik ben afgesproken met de heer Van Wambeke, mijnheer de Voorzitter.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de gebrekkige personeelsformatie en de gebrekkige middelen waarmee de vroegere Dienst Waters en Bossen moet werken

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Gabriels tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de gebrekkige personeelsformatie en de gebrekkige middelen waarmee de vroegere Dienst Waters en Bossen moet werken.

De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, mijn interpellatie zal kort zijn omdat vooral een klaar antwoord op de diverse vragen van belang is, meer dan lange pleidooien.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, u hebt ooit bij wijze van boutade gezegd : „Wat we zelf doen, doen we beter !” Laat het een gezegde lijken, maar veel mensen in Vlaanderen waren aanvankelijk bereid het te geloven. Immers, na jarenlange Belgische rompslomp hoop ten velen dat de eigen Vlaamse aanpak een nieuwe weg zou doen inslaan. Ook vele ambtenaren hoopten dit. Maar wat er uiteindelijk van terechtgekomen is, stemt veel minder hoopvol. Vooral bij de omschakeling van ambtenaren, wat uiteraard nooit vlot verloopt, is er veel scheefgelopen.

Ik wil me vandaag niet bezighouden met persoonlijke frustraties en persoonlijk ke ambities, integendeel. Ik wil ook niet veralgemenen. Maar de manier waarop het verlopen is voor de

Dienst Waters en Bossen is op zijn zachtst uitgedrukt nu niet bepaald een voorbeeld.

Daarover willen we heel in het kort uitweiden, in de hoop dat na vaststelling van de situatie er maatregelen zouden getroffen worden om aan bepaalde flagrante euvels tegemoet te komen.

Wat is er in feite aan de hand ? Vooreerst is er de kwestie van het kader ! Bij de overheveling van de 4.000 ambtenaren van de nationale Administratie naar de Vlaamse Administratie was ook de Dienst Waters en Bossen betrokken. Een eerste belangrijke optie was de kaders in elkaar te verwerken. Ook aan de Dienst Waters en Bossen vroeg men voorstellen ter zake, zowel naar de aanpassing als naar de eventuele uitbreiding. Men vroeg onder meer voorstellen inzake aanpassing met een minimum- en maximummarge. Deze gegevens werden aan uw diensten bezorgd. Groot was dan ook de verwondering van alle betrokkenen van Waters en Bossen dat in plaats van een aanpassing naar boven er 26 ambten moesten wegvallen.

Dat die ergens anders in de Vlaamse Administratie opgeslorpt werden, kan voor hen nauwelijks een troost zijn. Via het hoofdbestuur is alles ondernomen om deze scheve toestand recht te zetten.

Het besluit van de Vlaamse Regering bleef : 26 ambten bleven verloren. Men heeft dat wel pijnloos trachten op te vangen door de eerste 26 ambtenaren, die met pensioen gingen, niet te vervangen. Alleen al voor Limburg betekent dit dat de eerstkomende 6 maanden er 6 ambten minder zullen zijn. Dit terwijl er de laatste jaren alleen al in Limburg 3.000 ha meer verworven werden en te verzorgen waren. Dit kan natuurlijk niet : enerzijds meer gebieden verwerven en anderzijds steeds minder mensen ter beschikking stellen, dat klinkt ongelooflijk.

Maar niet alleen op gebied van het aantal personeelsleden loopt de zaak scheef. Ook met de werkingskosten is een en ander aan de hand.

Enkele voorbeelden. Wat de reisver-

Gabriels

goedingen betreft kent men bijvoorbeeld voor Limburg maximaal 5.500 km/ambtenaar toe per jaar, ondanks het feit dat men weet dat iedere ambtenaar minstens 20.000 km/jaar moet doen. Men kent er slechts 5.500 toe wat absoluut ontoereikend is.

En wat erger is, tot nu toe schijnen de vergoedingen voor 1983 nog niet eens uitgekeerd te zijn,

Voor 1984 is niet eens geweten of er een km-vergoeding wordt uitbetaald en zo ja, hoeveel? Normaal zou men moeten wachten met rondrijden tot het bericht van toekenning is gegeven.

Hadden de ambtenaren dat moeten doen, was er in 1984, en we zijn bijna op het einde, nog geen km verreden geworden. Wie had dan de domeinen onderhouden?

De boswachters zelf mogen slechts 400 km/jaar verrekenen en als ze tot 1.200 km gaan, moet er per boswachter een aparte uitleg gegeven worden, vooraleer een toestemming wordt gegeven. Hetzelfde geldt voor de administratiekosten. Het is pas sinds vorige week dat het briefpapier en de gefrankeerde omslagen ter plaatse kwamen. Ondanks de herhaalde vergaderingen kwam hierin geen verbetering.

De moeilijkheden houden daar niet op: als men bij voorbeeld voor de uitrusting jeeps of dergelij ke nodig heeft, kan dat meestal niet.

De dienst visserij, die er ook bijhoort, heeft wel wagens, maar aanvankelijk was er vanwege de centrale Vlaamse Administratie het voorstel dat alles in Brussel zou moeten gecentraliseerd worden. Begrijpe wie kan.

Dit zou inhouden dat bij voorbeeld ambtenaren van Hasselt, Lommel en Maasmechtelen eerst de auto van Brussel moesten laten komen, dag in dag uit, vooraleer men kan starten. Het heeft een hele tijd geduurd voordat men de centrale Vlaamse Administratie van de elementaire logica kon overtuigen.

We zouden zo kunnen doorgaan. We willen het echter bij deze enkele voor-

beelden laten om een spoedige en grondige verbetering te bepleiten. Wat we zelf doen, doen we beter, is ook in dit geval een loze uitspraak. Ter zake stellen de betrokkenen vast dat daar, waar vroeger de top veel te zwaar was, nu de top wel kleiner geworden is, maar dat de tussenadministratie enorm remmend werkt.

Het gaat niet op diensten, die met veel enthousiasme naar de Vlaamse Gemeenschap overkwamen, zodanig te demotiveren dat de meesten nu liever terug zouden willen, als dat zou kunnen.

Dit is toch niet de bedoeling, alhoewel we ons sterk maken dat dit koren op de molen is van diegenen, die liever naar het unitaire België terugwilen. De povere en beperkte gewestvorming wordt door hen in het honderd gejaagd om argumenten daarvoor te bezorgen.

Indien het de Vlaamse Executieve ernst is om deze toestand te wijzigen, dan is het hoog tijd. Want het is niet alleen in deze dienst dat de ontevredenheid groeit. Ook andere diensten steken hun ontgoocheling niet onder stoelen of banken.

We weten dat de omschakeling niet gemakkelijk is, maar het moet toch kunnen dat op zo'n beperkt niveau, amper 4.000 ambtenaren, de aanpak beter en ernstiger gebeurt dan het tot nu toe het geval is geweest.

We hopen dan ook 'n duidelijk antwoord te bekomen op volgende vragen:

Eerste vraag. Hoe verklaart de Minister het dat in de personeelsformatie 26 ambten van Waters en Bossen weggevallen zijn ondanks grotere werk- en de tegenvoorstellen terzake? Is het juist dat daardoor heel wat diensten niet behoorlijk meer kunnen functioneren?

Tweede vraag. Hoeveel hectaren beheert de Dienst Waters en Bossen? Hoeveel hectaren zijn daar sinds 1982 bijgekomen? Hoeveel personeelsleden waren er voor de huidige beslissingen, hoeveel zijn er nu voorzien?

Derde vraag. Is het juist dat voor 1983 nog geen km-vergoeding uitbetaald

werd aan de ambtenaren?

Vierde vraag. Hoeveel kilometers krijgen de ambtenaren jaarlijks vergoed?

Vijfde vraag. Voor wanneer plant de Minister:

- de uitbreiding van die vergoedingen voor 1983?
- de vastlegging en de uitbetaling voor 1984?
- de vergoeding van de administratieve onkosten voor 1984?

Zesde vraag. Hoe ziet de Minister de toekomst van deze Dienst vooral tegen de achtergrond van de recent genomen beslissingen?

Mijnheer de Minister, ik wil de situatie niet dramatiseren, maar om de diverse ambtenaren van Waters en Bossen niet te demotiveren rekenen wij op een andere aanpak die leidt tot meer inzet,

De Voorzitter: Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de heer Gabriels heeft zes vragen gesteld en ik zal ze gemakkelijkshalve terugbrengen tot drie: ten eerste, hoe het gesteld is met de personeelsformatie, ten tweede, het probleem van de kilometervergoedingen en, ten derde, de toekomst van de Dienst.

U weet dat een groot aantal bevoegdheden die vroeger tot het Bestuur van Waters en Bossen behoorden dat als dusdanig niet meer bestaat, in de nationale context werden uitgeoefend. Thans zijn de bevoegdheden voor bossen, jacht, visvangst en industrialisering van de visteelt naar de Gewesten overgaan.

Ingevolge de toepassing van het koninklijk besluit 24 november 1981 tot overheveling van de ambtenaren, werden 161 betrekkingen van het voormalig Bestuur van Waters en Bossen toegewezen aan de Vlaamse Executieve.

Wat het Vlaamse Gewest betreft behoorde de nationale overheid, dat wil zeggen het Ministerie van Landbouw, de bossen en waters met voornoemde personeelsformatie. Logischerwijze

Geens

concludeerde men daaruit dat de Gewesten het met hetzelfde aantal betrekkingen even goed moesten kunnen doen.

Volledigheidshalve wil ik hieraan toevoegen dat tegenover de 161 voorzien betrekkingen er in feite 151 effectief werden waargenomen. Dat was trouwens een algemene situatie. Het aantal voorziene betrekkingen was meestal hoger dan het werkelijke effectief.

Dat is de vertreksituatie.

Op 12 december 1962 beslisten wij in de Vlaamse Executieve aan het Departement van de Vlaamse Gemeenschap een eigen structuur te geven, niet op basis van de toevallige verdeling van de bevoegdheden vanuit een politiek oogpunt, maar wel uitgaande van een logische opbouw van de Administratie.

Op die manier werd in de Administratie van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, de AROL-administratie, een Bestuur opgericht voor Landinrichting en een Bestuur voor Leefmilieu, die beide taken behartigen die voorheen door het Bestuur van Waters en Bossen werden uitgevoerd.

Bovendien is er ook een Dienst opgericht voor Coördinatie en Planning, toegevoegd aan de Directeur-generaal van de AROL-administratie, waar de algemene aangelegenheden op het stuk van waters en bossen aan bod komen.

Ik heb reeds verschillende malen uitgeweid over de totstandkoming van de personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Ik zou nog eens willen herhalen dat deze aangelegenheid werd voorbereid door een gemengde werkgroep, waarbij zowel de leidende ambtenaren als de kabinetten van alle Gemeenschapsministers waren betrokken. Het betreft de zogenaamde Werkgroep voor Herstructurering van de Administratie.

De bevoegdheidsverdeling werd er nauwkeurig gedetailleerd en er werd een personeelsformatie voorgesteld

in verhouding enerzijds tot de operationele noden en anderzijds tot de budgettaire mogelijkheden. Ik zal niet zeggen dat het een gemakkelijk dossier was, alles was vrij ingewikkeld, maar men heeft dit met bevoegdheid, zin voor algemeen belang en realisme benaderd.

Nadien is het voorstel gegaan naar de Syndicale Raad van Advies en naar de Directieraad. In beide gevallen werden eensluidende adviezen verstrekt, zodanig dat wij op 30 mei van dit jaar ook eenparig in de Vlaamse Executieve de nieuwe personeelsformatie hebben vastgesteld.

Voor de drie Besturen die ik daarnet heb geciteerd, namelijk Bestuur Landinrichting, Bestuur Leefmilieu en de Dienst Coördinatie en Planning zijn respectievelijk 198, 77 en 7 betrekkingen voorzien. Trouwens — dat stip ik terloops aan — de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu waarin deze drie Besturen zitten, heeft in het totaal 691 eenheden, zijnde 17 procent van het Departement in zijn geheel en bijgevolg is deze Administratie, indien ik abstractie maak van de gezondheidszorg waar wij de buitendiensten hebben van Geel en Rekkem, ook veruit de grootste wat het aantal personeelsleden betreft. Men mag dus niet zeggen dat de AROL-Administratie stiefmoederlijk wed behandeld op het stuk van de personeelsformatie, integendeel. Bovendien, en dat wil ik met grote nadruk zeggen, is op geen enkel ogenblik van de procedure, noch in de Werkgroep Herstructurering van de Administratie, waarin de leidende ambtenaren en de vertegenwoordigers van de Minister zitten, noch in de Directieraad, noch in de Syndicale Raad van Advies, enig voorstel geformuleerd om 26 ambten toe te voegen aan de sector waters en bossen.

De interpellant heeft mij ook onderzocht over het globaal bosoppervlak dat door het Vlaams Gewest wordt beheerd. Sedert 21 december 1981 waren in Vlaanderen 15.258 hectaren aangekocht door de Belgische Staat.

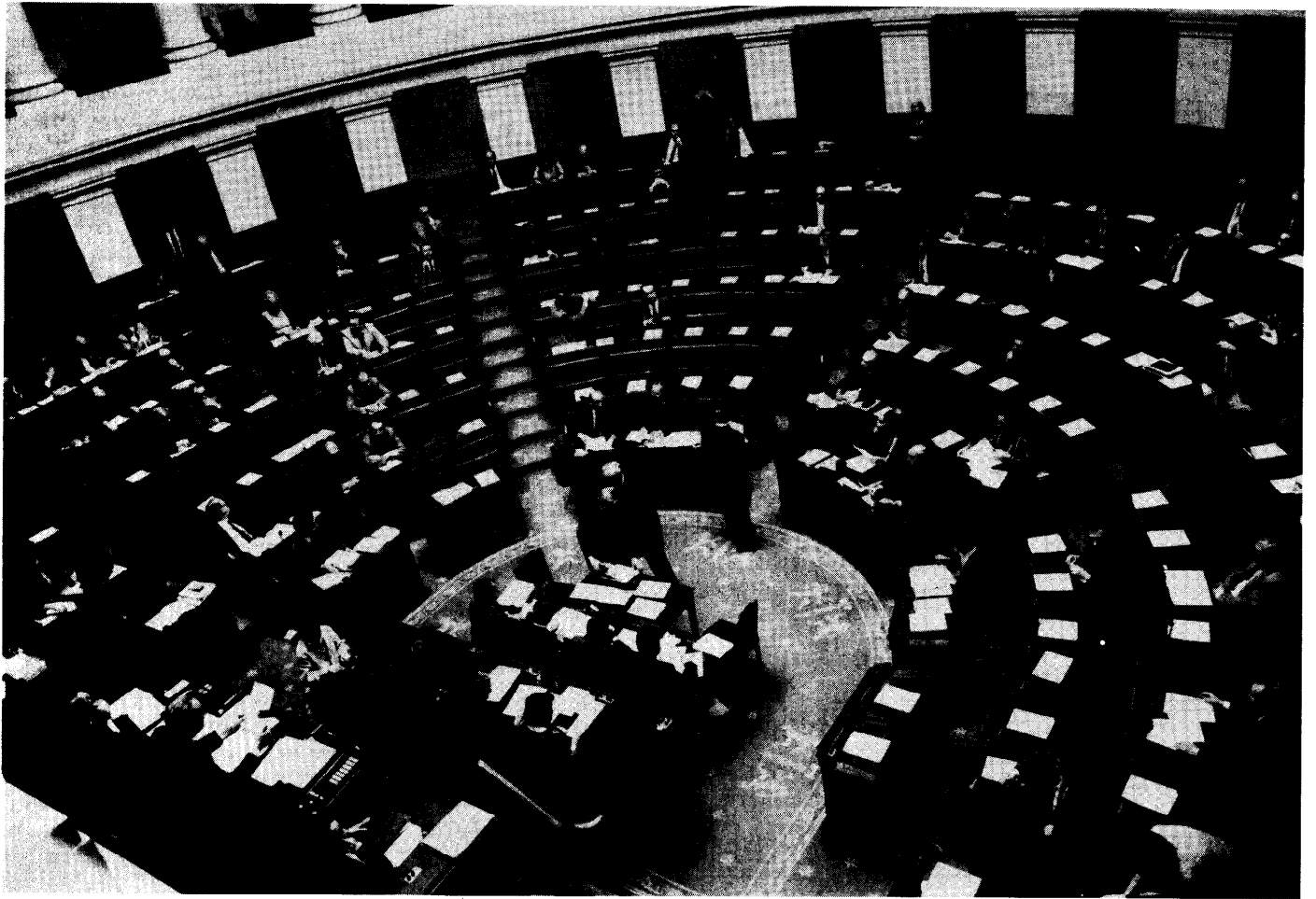
Sedertdien zijn er 1.299 hectaren bijgekomen in functie van aankoopprocedures, op gang gebracht zowel door de Executieve als door de nationale

Regering. Ik moet er wel aan toevoegen dat wij van deze bossen geen eigenaar zijn. Waarom? Omdat vooreerst toepassing moet worden gemaakt van artikel 12 van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, waarin het volgende is vermeld: „De onroerende en roerende goederen van de Staat, zowel van het openbaar als van het privaat domein, die onmisbaar zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Gewesten en de Gemeenschappen, zullen worden overgedragen zonder schadeloosstelling.” Wat echter de bossen betreft, is aan dit artikel nog geen uitvoering gegeven. Er werd herhaaldelijk hierop aangedrongen, maar het veronderstelt vanzelfsprekend dat deze transfer eveneens moet gepaard gaan met het noodzakelijke onderhoudspersoneel voor deze bossen, met de middelen daaruit voortspruitend en de middelen die daaraan moeten worden besteed. Er zijn namelijk ook ontvangsten mee gemeoid.

Ten tweede, de kilometercontingenten. Er bestaat een algemene regeling waarbij aan de ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kilometercontingenten worden toegekend in functie van hun dienstverplaatsingen, dus niet van hun woonplaats naar de Administratie maar wel voor trajecten die verband houden met de uitoefening van hun functie.

In 1983 werden aan 74 ambtenaren van het vroegere Bestuur van Waters en Bossen dienstverplaatsingskosten vergoed voor een bedrag van 1.282.146 frank, hetzij een gemiddelde van 17.326 frank per agent. In 1984 ging het om 63 ambtenaren — dus 11 minder — en om een bedrag van 2.235.163 frank. Dit betekent bijna het dubbele. Het gemiddelde is meer dan verdubbeld en bedraagt 35.478 frank. Wat de mogelijkheden betreft, kan men niet zeggen dat de nieuwe regeling minder voordelig was dan vroeger, wel integendeel.

Ik weet wel dat er een achterstand is opgelopen. Ik zal u daarvan de juiste stand van zaken geven. Er zijn nog enkele betwiste gevallen in onderzoek, maar de uitbetalingen zijn gebeurd of in uitvoering voor het ganse verleden,

Enkele ogenblikken vóór de hoofdelijke stemmingen. Het halfrond met (v.l.n.r.) de SP-fractie, de PW-fractie, de VU-fractie en de CVP-fractie

vanzelfsprekend met uitsluiting van de laatste maanden van 1984.

Inzake verblijfs- en telefoonkosten zijn alle vergoedingen uitbetaald op een globaal bedrag van 567.164 frank na, wat evenwel zal worden uitbetaald.

Ik heb gezegd dat er een vertraging is; zij spruit voort uit het feit dat wij slechts sedert juli van dit jaar beschikking hebben over persoonlijke dossiers van de personeelsleden.

Wat 1985 betreft, werd er opdracht gegeven de dossiers te formaliseren vóór

15 december 1984, zodanig dat de vertragingen, die onaanvaardbaar zijn, in de toekomst kunnen worden vermeden.

Ik denk dat op dit stuk een grote vooruitgang is geboekt; er zijn echter altijd dossiers die niet afgehandeld zijn, omdat zij worden betwist en omdat bij komende gegevens noodzakelijk zijn.

Wat de toekomst van de dienst betreft, zou ik even willen teruggrijpen naar het recente verleden van het Departement. Ik zal dan ook een aantal data aanhalen: 22 december 1982:

vaststelling van de nieuwe structuur van het departement; 1 januari 1983: terbeschikkingstelling van de eerste personeelsleden; tweede fase, de vrijwilligersfase, waarin enkele honderden personeelsleden per 1 januari 1983 ter beschikking werden gesteld.

Bij eenparigheid werd een nieuwe personeelsformatie vastgesteld, dit in functie van de functionele noden en de budgettaire mogelijkheden van het Departement. Deze nieuwe personeelsformatie voorziet globaal in 219 betrekkingen méér dan dit het geval was in het vroegere kader; daarbij is

Geens

voorzien dat deze betrekkingen progressief zullen worden opgevuld.

In een derde fase zullen een aantal permutaties — maximaal 250 — per 1 maart 1985 worden gerealiseerd.

Tenslotte wil ik erop wijzen dat over ernstige correcties in verband met de overheveling van personeelsleden, de overheveling van goederen — ik denk hier aan de bossen — en de overheveling van budgettaire middelen, met de nationale Regering wordt onderhandeld. Wij hebben daarover een dossier aangelegd.

Ik meen dat het in deze omstandigheden aangewezen is om de evolutie dag na dag te volgen. Ik denk dat wij dat hebben gedaan. Dat blijkt uit het overzicht dat ik u heb gegeven. Aan de andere kant moeten wij na een bepaalde periode, hier een jaar, de situatie opnieuw evalueren. Wij moeten ervan uitgaan dat wij een administratie opbouwen met ambtenaren komende uit vele andere administraties en dat de omvang van het werk dat in de Vlaamse Administratie wordt gedaan niet noodzakelijkerwijze overeenstemt met de omvang van het werk dat elders gebeurde. Bijgevolg moeten wij, na een inrijperiode, ongetwijfeld een globale evaluatie doorvoeren. In deze gedachtengang lijkt het mij niet aangewezen deelaanpassingen te verwezenlijken, zolang wij niet onomstotelijk kunnen vaststellen en regelen dat interne verschuivingen en oplossingen kunnen bieden.

Men mag ook niet uitgaan van de idee dat de problemen worden opgelost door bijkomende ambtenaren te benoemen. Wij hebben daartoe trouwens de financiële middelen niet. Ik ben er echter van overtuigd dat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in zijn geheel de dienstverlening aan de bevolking zal verbeteren

met de inzet van de middelen, met de uitbreidingen die voorzien zijn en met de geplande infrastructuur.

Wij werken aan een deconcentratie van de diensten zo ver als mogelijk. Hierdoor moet een optimale dienstverlening aan de bevolking mogelijk zijn en ten opzichte van vroeger zal er inderdaad een verbetering optreden.

Wat de kern van de zaak betreft doet u waarschijnlijk op het overtal dat in de familie van de betrekkingen van technisch beambten van Waters en Bossen bestaat waar 125 effectieven aanwezig zijn tegenover 110 betrekkingen. Er zijn er dus 15 in overtal. In de meeste gevallen is die situatie in de administratie natuurlijk omgekeerd. Dit verschil wordt opgevangen door een regeling die in het ontwerp organiek reglement werd ingeschreven waarin wordt bepaald dat een personeelslid in overtal een betrekking van een gelijke waarde op hogere graad blokkeert.

Welnu, gelet op het feit dat de nieuwe personeelsformatie 219 betrekkingen meer omvat dan de vorige, stelt er zich geen probleem en is deze aangelegenheid dus beperkt tot het blokkeren van betrekkingen en geografische affectie van betrekkingen. Dit is een vrij ingewikkelde uitleg, maar die is inherent aan de materie.

Mijnheer de Voorzitter, geachte Vergadering, ik heb samen met een aantal collega's vorige donderdag nog een langdurig onderhoud gehad met vertegenwoordigers van de representatieve vakorganisaties.

Wij hebben hen over de in uitzicht gestelde regeling onderhouden en daaromtrent zijn er geen moeilijkheden gerezen. Ik kan u dan ook meedelen dat deze aangelegenheid zal worden geregeld zonder enige geografische verplaatsing van de betrokkenen en zonder hinder voor de openbare

dienst.

Wij trachten vanzelfsprekend deze twee elementen, de openbare dienstverlening en de situatie van de individuele ambtenaren, zo harmonieus mogelijk met elkaar in overeenstemming te brengen. Wanneer dit kan wordt het vanzelfsprekend ook gedaan.

Ik geloof op die manier een volledig antwoord te hebben verstrekt op de verschillende vragen van de heer Gabriels.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende openbare vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 16.30 uur.

Trefwoordenregister

Belasting op tweede verblijven

Toepassingsmodaliteiten, blz. 140

Commissie

Benoeming, blz. 175

Wijziging samenstelling, blz. 175

Dienst Waters en Bossen

Gebrekkige personeelsformatie en middelen, blz. 179

Dringende vragen

Zie Duitstalige Gemeenschap

Investerings met eigen middelen

Sociale woningen

Duitstalige Gemeenschap

In uitzicht gesteld samenwerkingsverdrag, blz. 137

Ingekomenstukken

Advies van de Raad van State, blz. 136

Begrotingen, blz. 135

Begrotingsstuk, blz. 135

Beraadslaging Vlaamse Executieve, blz. 136

Boek van het Rekenhof, blz. 136

Ontwerp van decreet, blz. 135, 159

Opmerking van het Rekenhof, blz. 136

Schriftelijke vragen, blz. 136

Verslagen, blz. 136

Voorstellen van decreet, blz. 135, 175

Internationale instellingen

Vertegenwoordiging Vlaamse Gemeenschap, blz. 142

Interpellatie

Zie Dienst Waters en Bossen

Mediabeleid

Nederlandse Taalunie

Investerings met eigen middelen

Uitbetaling kapitaalpremies, blz. 137

Jeugdverblijfscentra

Erkenning en subsidiëring, blz. 145, 155, 176

Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn

Toekenning eerste prijs beiaard, blz. 138

Leden

Berichten van verhindering, blz. 135

Leerkrachten middenstandsopleiding

Onzekere toestand, blz. 139

Mediabeleid

Toekomst beeldindustrie in Vlaanderen, blz. 159

Zie Commissie

Moties besluit interpellatie

Algemeen economisch beleid Vlaamse Executieve, blz. 178

Nederlandse Taalunie

Trage en ontgoochelende ontwikkeling, blz. 168

Ontwerp van decreet

Zie Jeugdverblijfscentra

Universitair onderwijs

Vakantiespeelpleinwerken jeugdvakanties

Open universiteit

Gemiste kans Vlaams-Nederlandse samenwerking, blz. 143

Organisatie ruimtelijke ordening en stedenbouw

Uitvoering decreet 28 juni 1984, blz. 141

Probleemafvalverwerkingsbedrijf

Oprichting, blz. 143

Sociale woningen

Bevoegdheid inzake huurprijsmatiging, blz. 159

Stemmingen

Hoofdelijke stemmingen

Jeugdverblijfscentra, blz. 176

Moties besluit interpellatie, blz. 178

Universitair onderwijs, blz. 177

Vakantiespeelpleinwerk en jeugdvakanties, blz. 175

Universitair onderwijs

Wijziging wet 28 april 1953 betreffende inrichting door de Staat, blz. 156, 177

Vakantiespeelpleinwerken jeugdvakanties

Subsidiëring verenigingen, blz. 145, 152, 175

Vaste boekenprijs, blz. 142

Vraag

Zie Belasting op tweede verblijven

Internationale instellingen

Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn

Leerkrachten middenstandsopleiding

Open universiteit

Organisatie ruimtelijke ordening en stedenbouw

Probleemafvalverwerkingsbedrijf

Vaste boekenprijs

Wereldtentoonstelling 1985

Wereldtentoonstelling 1985

Vlaamse aanwezigheid, blz. 145

Werkzaamheden

Regeling, blz. 145, 158, 183
